

POGLAVLJE 3.3

POSEBNE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ODREĐENE PREDMETE ILI TVARI

- 3.3.1 Kad je u stupcu (6) tablice A poglavlja 3.2 naznačeno da se na tvar ili predmet odnosi posebna odredba, značenje i uvjeti te posebne odredbe navedeni su u nastavku.
- 16 Uzorci novih ili postojećih eksplozivnih tvari ili predmeta mogu se prevoziti prema uputama nadležnih tijela (vidi 2.2.1.1.3), za potrebe u koje su uključeni: ispitivanje, klasifikacija, istraživanje i razvoj, kontrola kakvoće ili kao komercijalni uzorci. Eksplozivni uzorci koji nisu smočeni ili učinjeni neosjetljivima, moraju biti ograničeni na 10 kg u malim pakovanjima prema zahtjevu nadležnoga tijela. Eksplozivni uzorci koji su smočeni ili učinjeni neosjetljivima, moraju biti ograničeni na 25 kg.
 - 23 Iako je ova tvar zapaljiva, takva opasnost postoji samo u ekstremnim uvjetima za izbijanje požara u zatvorenim prostorima.
 - 32 Ova tvar ne podliježe uvjetima ADR-a kad je u bilo kojemu drugomu obliku.
 - 37 Ova tvar ne podliježe uvjetima ADR-a kad je zaštićena omotom.
 - 38 Ova tvar ne podliježe uvjetima ADR-a kad sadrži iznad 0,1% kalcijeva karbida.
 - 39 Ova tvar ne podliježe uvjetima ADR-a kad sadrži manje od 30%, ili nikako ispod 90% silicija.
 - 43 Kad se tvar preda na prijevoz kao pesticid, mora se prevoziti u skladu s odgovarajućim odredbama za pesticid (vidi 2.2.61.1.10 do 2.2.61.1.11.2).
 - 45 Antimonovi sulfidi i oksidi s udjelom arsena iznad 0,5% u odnosu na ukupnu masu, ne podliježu uvjetima ADR-a.
 - 47 Fericijanidi i ferocijanidi, ne podliježu uvjetima ADR-a.
 - 48 Prijevoz tvari s udjelom cijanovodične kiseline iznad 20%, zabranjen je.
 - 59 Tvari ne podliježu uvjetima ADR-a ako sadrže ispod 50% magnezija.
 - 60 Ako je koncentracija iznad 72%, prijevoz tvari zabranjen je.
 - 61 Tehnički naziv kojim se dopunjava propisani naziv za otpremu, zajednički je naziv ISO (vidi također ISO 1750:1981 *Pesticidi i drugi agrokemijski proizvodi - zajednički nazivi*, izmijenjeno i dopunjeno), drugi naziv naveden u *Preporučenoj klasifikaciji pesticida prema stupnju opasnosti, sa smjernicama za klasifikaciju* Svjetske međunarodne organizacije ili naziv aktivne tvari (vidi također 3.1.2.8.1 i 3.1.2.8.1.1).
 - 62 Tvar ne podliježe uvjetima ADR-a ako sadrži ispod 4% natrijeva hidroksida.
 - 65 Vodene otopine vodikova peroksida ispod 8% vodikova peroksida, ne podliježu uvjetima ADR-a.

- 103 Prijevoz amonijevih nitrita i mješavina anorganskih nitrita s amonijevim solima, zabranjen je.
- 105 Nitrocelulozu, koja odgovara opisima za UN br. 2556 ili UN br. 2557, može se razvrstati u klasu 4.1.
- 113 Prijevoz kemijski nestabilnih smjesa, zabranjen je.
- 119 U rashladne uređaje uključeni su uređaji i naprave posebno namijenjeni čuvanju hrane i ostalih proizvoda na niskoj temperaturi u teretnom prostoru vozila te klimatizacijske uređaje. Rashladni uređaji i dijelovi uređaja, ne podliježu odredbama ADR-a ako sadrže ispod 12 kg plina u klasi 2, skupini A ili O prema 2.2.2.1.3, ili ako sadrže ispod 12 litara otopine amonijaka (UN br. 2672).
- 122 Ako postoje dodatne opasnosti, kontrolne i kritične temperature te UN broj (generička oznaka), za svaku uvrštenu smjesu organskih peroksida, podatci su navedeni u 2.2.52.4.
- 127 I drugi inertni materijali ili smjese inertnih materijala mogu se koristiti pod uvjetom da imaju jednaka vezivno osjetljiva svojstva.
- 131 Vezivno osjetljiva tvar manje je osjetljiva od suhoga PETN-a.
- 135 Dehidrirana natrijeva sol dikloroizocijanurične kiseline, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 138 P-bromobenzil cijanid, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 141 Predmeti koji su dostatno toplinski obrađeni tako da nisu opasni tijekom prijevoza, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 142 Brašno od zrna soje izlučeno primjenom otapala koje sadrži najviše 1,5% ulja i 11% vlage, u kojemu u osnovi nema zapaljivih otapala, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 144 Razvodnjena otopina koja sadrži najviše 24% alkohola po volumenu, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 145 Alkoholna pića iz pakirne skupine III, kad se prevoze u posudama od 250 litara ili manjima, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 152 Klasifikacija tvari mijenja se ovisno o veličini čestica i ambalaži, ali granice nisu eksperimentalno određene. Odgovarajuća klasifikacija mora se obaviti u skladu sa 2.2.1.
- 153 Navod se primjenjuje samo ako se ispitivanjima dokaže da tvari u dodiru s vodom nisu zapaljive, ne pokazuju sklonost samozapaljivosti, i da smjesa plinova koja pri tome nastaje nije zapaljiva.
- 162 *(Izbrisano)*
- 163 Tvar navedena imenom u tablici A poglavlja 3.2, ne smije se prevoziti pod tom oznakom. Tvari koje se prevoze prema toj oznaci mogu sadržavati 20% ili manje nitroceluloze, pod uvjetom da nitroceluloza ne sadrži iznad 12,6% dušika (suhe mase).
- 168 Azbest koji je natopljen ili vezan prirodnim ili umjetnim vezivom (kao što su cement, plastika, asfalt, smole ili mineralna ruda), tako da nije moguće ispuštanje opasnih

količina azbestnih vlakana koja se mogu udisati, ne podliježe uvjetima ADR-a. Predmeti koji sadrže azbest i ne ispunjavaju ovu odredbu, također ne podliježu uvjetima ADR-a kad su pakirani tako da tijekom prijevoza ne može doći do ispuštanja opasnih količina azbestnih vlakana koja se mogu udisati.

- 169 Anhidrid ftalne kiseline u krutomu stanju i anhidridi tetrahidroftalne kiseline, najviše sa 0,05% anhidrida jabučne kiseline, ne podliježu uvjetima ADR-a. Anhidrid ftalne kiseline rastaljen na temperaturi iznad njegova plamišta, najviše sa 0,05% anhidrida jabučne kiseline, razvrstava se pod UN br. 3256.
- 172 Za radioaktivni materijal s dodatnim opasnostima:
- (a) Ambalaža mora biti označena listicom opasnosti koja odgovara svakoj dodatnoj opasnosti; odgovarajuće listice opasnosti moraju biti pričvršćene na vozila ili kontejnere u skladu s odredbama točke 5.3.1.
 - (b) Radioaktivni materijal mora biti uvršten u odgovarajuću pakirnu skupinu I, II ili III, primjereno i ovisno o potrebi, tako što se primjenjuju kriteriji za razvrstavanje u skupine, navedeni u dijelu II, koji odgovaraju naravi prevladavajuće dodatne opasnosti.
- Opis koji je obavezan prema 5.4.1.2.5.1 (b), sadržava opis dodatnih opasnosti (npr. "Dodatna opasnost: 3, 6.1"), naziv sastavnih dijelova koji najviše pridonose ovoj (ovim) dodatnoj opasnosti(ima), prema potrebi, i pakirnu skupinu.
- 177 Barijev sulfat, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 178 Naziv se smije koristiti samo kada u tablici A poglavlja 3.2 nema odgovarajućih naziva i uz odobrenje nadležnoga tijela države podrijetla (vidi 2.2.1.1.3).
- 181 Ambalaža u kojoj su tvari, moraju se označiti listicom opasnosti u skladu s oblikom br. 1 (vidi 5.2.2.2.2). Listica opasnosti nije potrebna ako je nadležno tijelo države podrijetla ispitivanjem utvrdilo da tvar u ambalaži nije eksplozivno opasna (vidi 5.2.2.1.9).
- 182 U skupinu alkalnih metala uključen je litij, natrij, kalij, rubidij i cesij.
- 183 U skupinu zemnoalkalijskih metala uključen je magnezij, kalcij, stroncij i barij.
- 186 Pri određivanju udjela amonijeva nitrata, svi ioni nitrata za koje se u smjesi nalaze ekvivalenti amonijevih iona, moraju se ubrojiti kao amonijev nitrat.
- 188 Članci i baterije, ne podliježu odredbama ADR-a ako su pri prijevozu ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) U članku od litijeva metala ili litijeve slitine sadržaj litija nije iznad 1 g, a u članku **Watt-sat iznos nije veći od 20 Wh**;
 - (b) U bateriji od litijeva metala ili litijeve slitine ukupni sadržaj litija nije iznad 2 g, a za bateriju **Watt-sat iznos nije veći od 100 Wh**. Litijeve ionske baterije koje su predmetom zahtjeva moraju biti označene s Watt-sat iznosom na vanjskoj strani kućišta, osim onih izrađenih prije 1 siječnja 2009 koje mogu biti prevožene u skladu s ovim posebnim zahtjevom i bez ovih oznaka do 31 prosinca 2010;

- (c) Svaki članak ili baterija jest onoga tipa za koji je dokazano da ispunjava uvjete svakoga ispitivanja u *Priručniku za testove i kriterije*, dio III, pododjeljak 38.3.
- (d) ćelije i baterije, osim kada su ugrađene u opremi, moraju biti pakirane u unutrašnjem pakovanju koje u potpunosti zatvara ćeliju ili bateriju. Ćelije i baterije moraju biti zaštićene tako da se spriječi kratki spoj . Ovo obuhvaća zaštitu uz dodir s provodljivim materijalima koji su isto pakovani da može doći do kratkog spoja. Unutrašnje pakovanje mora biti pakirano u čvrstom vanjskom pakovanju koje odgovara zahtjevima 4.1.1.1, 4.1.1.2 i 4.1.1.5;
- (e) ćelije i baterije kada su ugrađene u opremi mora biti zaštićena od oštećenja i kratkih spojeva, a oprema mora biti učinkovito zaštićena od aktiviranja. Kada su baterije ugrađene u opremi, oprema mora biti pakirana u jakom vanjskom pakovanju izrađenom od prikladnog materijala odgovarajuće čvrstoće i oblika u odnosu na zapreminu pakovanja i namjenu korištenja osim ako je baterija sama po sebi ima jednakovrijedni zaštitu kao oprema u kojoj je sadržana;
- (f) osim za pakovanja koja sadrže manje od četiri ćelije ugrađene u opremi ili manje od dvije baterije ugrađene u opremi, svako pakovanje mora biti označeno kako slijedi:
 - (i) upozorenje na pakovanju sadržaja "litijeve metalne" ili "litijev ionske" ćelije ili baterije;
 - (ii) upozorenje na pakovanju mora biti da se rukuje s pažnjom i da postoji opasnost od zapaljenja ako je pakovanje oštećeno;
 - (iii) upozorenje o posebnim postupcima u slučaju da je pakovanje, uključujući pregled i ponovno pakiranje ako je neophodno; i
 - (iv) telefonski broj za dodatne informacije;
- (g) svaka pošiljka s jednim ili više pakovanja označena u skladu s podpoglavljem
- (f) mora biti usklađena s dokumentacijom uključujući sljedeće:
 - (i) upozorenje da pakovanje sadrži "litijeve metalne" ili "litijeve ionske" ćelije ili baterije, prema potrebi;
 - (ii) upozorenje da pakovanje mora biti rukovano s pažnjom i da postoji opasnost od zapaljenja ako je pakovanje oštećeno;
 - (iii) upozorenje o posebnim postupcima u slučaju da je pakovanje, uključujući pregled i ponovno pakiranje ako je neophodno; and
 - (iv) telefonski broj za dodatne informacije;
- (h) osim kada su baterije ugrađene u opremi, svako pakovanje mora biti sposobno podnijeti s 1.2 m ispitivanje padom u svim smjerovima bez oštećenja ćelija ili baterija koje su sadržane u njima, bez pomicanja sadržaja tako da so as to dopušteno slagati bateriju do baterije (ili ćeliju do ćelije) s dodirrom i bez međusadržaja; i
- (i) osim kada su baterije ugrađene u ili pakirane s opremom, pakovanje ne smije prelaziti 30 kg ukupne mase.

ADR izraz "udio litija", znači masu litija u anodi članka od litijeva metala ili litijeve slitine.

Odvojeni navodi koji postoje za litijeve metalne baterije i litijeve ionske baterije olakšavaju prijevoz tih baterije određenim granama prijevoza i omogućavaju primjenu različitih sigurnosnih postupaka.

- 190 Posude s raspršivačem moraju imati zaštitu od slučajnoga pražnjenja. Raspršivači zapremnine ispod 50 ml i koji sadrže samo netoksične sastojke, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 191 Male posude, zapremnine do 50 ml, koje sadrže samo netoksične sastojke, ne podliježu uvjetima ADR-a..
- 194 Ako postoje kontrolne i kritične temperature, UN broj (generička oznaka), za svaku uvrštenu smjesu samozapaljivih tvari, podatci su navedeni u 2.2.41.4.
- 196 Smjese koje pri laboratorijskome ispitivanje ne detoniraju i ne izgaraju kad su u šupljikavomu stanju, na koje ne utječe zagrijavanje u zatvorenomu prostoru i ne pokazuju eksplozivnu opasnost, mogu se prevoziti pod ovim navodom. Smjese moraju biti stabilne (tj. za paket od 50 kg SADT iznosi 60 °C ili više). Smjese koje ne ispunjavaju ove kriterije, moraju se prevoziti prema odredbama klase 5.2. (vidi 2.2.52.4).
- 198 Otopine nitroceluloze koje sadrže ispod 20% nitroceluloze, mogu se prevoziti kao boja ili tiskarsko crnilo, ovisno o slučaju (vidi UN brojeve 1210, 1263, 3066, 3469 i 3470).
- 199 Spojevi olova kad se pomiješaju u omjeru 1:1000 sa 0,07M hidroklorne kiseline i jedan sat miješa na temperaturi od 23 °C ± 2 °C, postaju topivi do 5%, smatraju se netopivima. Vidi ISO 3711:1990 " Olovni kromatni pigmenti i olovni kromatni – molibdatni pigmenti – Specifikacije i postupci ispitivanja") uzeti u obzir kao nerastopljeni i nisu predmetom zahtjeva ADR osim ako ne udovoljavaju kriterijima za razvrstavanje u druge klase.
- 201 Upaljači i punjenje za upaljače moraju zadovoljavati odredbe države u kojoj se pune. Moraju imati zaštitu od slučajnoga pražnjenja. Tekući dio plina ne smije biti iznad 85% zapremnine posude na 15 °C. Posude, uključujući ventile, moraju podnijeti unutarnji tlak dvostruko veći od tlaka ukapljenoga naftnog plina na 55 °C. Ventili i uređaji za paljenje moraju biti sigurno zabrtvljeni, pričvršćeni trakom ili moraju biti izrađeni tako da se spriječi rad ili propustnost za vrijeme prijevoza. Upaljači ne smiju sadržavati iznad 10 g ukapljenoga naftnog plina. Punjenje upaljača ne smije sadržavati iznad 65 g ukapljenoga naftnog plina.

NAPOMENA: Za otpadne upaljače navedene odvojeno vidi poglavlje 3.3, posebni zahtjev 654.

- 203 Navod se ne koristi za tekuće poliklorirane bifenile UN br. 2315 i krute poliklorirane bifenile UN br. 3432.
- 204 (*Izbrisano*)
- 205 Navod se ne koristi za UN br. 3155 PENTAKLORFENOL.

- 207 Polimerna zrnca i spojevi za kalupljenje mogu biti od polistirena, poli(metil metakrilata) ili drugoga polimernog materijala.
- 208 Komercijalna kategorija gnojiva koja sadrže kalcijev nitrat, kad se uglavnom sastoji od dvostruke soli (kalcijeva nitrata i amonijeva nitrata), koja sadrži najviše 10% amonijeva nitrata i najmanje 12% vode kristalizacije, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 210 Toksini iz biljnih, životinjskih ili bakterijskih izvora koji sadrže infektivne tvari ili toksini koji se nalaze u infektivnim tvarima, razvrstani su u klasu 6.2.
- 215 Navod se odnosi samo na tehnički čiste tvari ili na mješavine dobivene iz njih i čiji je SADT iznad 75 °C, te se stoga ne odnosi na smjese koje su samozapaljive tvari (za samozapaljive tvari, vidi 2.2.41.4). Homogene smjese koje sadrže ispod 35% masenoga udjela azodikarbonamida i najmanje 65% inertne tvari, ne podliježu uvjetima ADR-a ako nisu ispunjeni kriteriji za druge klase.
- 216 Smjese krutih tvari koje ne podliježu uvjetima ADR-a i zapaljivih tekućina, mogu se prevoziti prema ovomu navodu, s tim da nije potrebno prvo primijeniti klasifikacijske kriterije za klasu 4.1, pod uvjetom da nema slobodne vidljive tekućine za vrijeme utovara tvari ili dok su ambalaža, vozilo ili kontejner zatvoreni. Čvrsto zatvorena pakovanja i predmet koja sadrže ispod 10 ml zapaljive tekućine pakirne skupine II ili III u čvrstom materijalu, ne podliježu ADR-u pod uvjetom da u pakovanju nema slobodne tekućine u pakovanju ili predmetu.
- 217 Smjese krutih tvari koje ne podliježu uvjetima ADR-a i toksičnih tekućina, mogu se prevoziti prema ovomu navodu, s tim da nije potrebno prvo primijeniti klasifikacijske kriterije za klasu 6.1, pod uvjetom da nema slobodne vidljive tekućine za vrijeme utovara tvari ili dok su ambalaža, vozilo ili kontejner zatvoreni. Navod se ne smije koristiti za krute tvari koje sadrže tekućinu iz pakirne skupine I.
- 218 Smjese krutih tvari koje ne podliježu uvjetima ADR-a i tekućina koje nagrizaju, mogu se prevoziti prema ovomu navodu, s tim da nije potrebno prvo primijeniti klasifikacijske kriterije za klasu 8, pod uvjetom da nema slobodne vidljive tekućine za utovara tvari ili dok su ambalaža, vozilo ili kontejner zatvoreni.
- 219 Genetski modificirani mikroorganizmi i genetski modificirani organizmi koji odgovaraju definiciji infektivne tvari i ispunjavaju kriterije za uključanje u klasu 6.2 u skladu s odjeljkom 2.2.62, prevozi se kao UN br. 2814, UN br. 2900 ili UN br. 3373, primjereno potrebi.
- 220 U zagradaama koje slijede neposredno nakon vlastitoga otpremnog naziva, navodi se samo tehnički naziv komponente zapaljive tekućine ove otopine ili smjese.
- 221 Tvari koje su obuhvaćene ovim navodom, ne smiju biti tvari iz pakirne skupine I.
- 224 Osim ako ispitivanjem nije dokazano da osjetljivost ove tvari u smrznutom stanju nije veća od njezine osjetljivosti u tekućem stanju, tvar mora biti u tekućem stanju u uobičajenim uvjetima prijevoza. Tvar se ne smije smrzavati na temperaturi iznad -15 °C.
- 225 Aparati za gašenje požara pod ovim navodom mogu podrazumijevati instalirane uloške za aktiviranje (ulošci, uređaj za pokretanje klasifikacijske šifre 1.4C ili 1.4S), bez promjene klasifikacije u klasu 2, skupinu A ili O prema 2.2.2.1.3, pod uvjetom da ukupna količina eksploziva koji sagorijeva (pokreće) nije iznad 3,2 g po jedinici za gašenje.

- 226 Smjese ove tvari koje sadrže iznad 30% nehlapljivih, nezapaljivih sredstava koja smanjuju osjetljivost, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 227 Kad se njegova osjetljivost smanjuje vodom i anorganskim inertnim materijalom, udio urea nitrata ne smije biti iznad 75% masenoga udjela, a smjesu nije uputno detonirati ispitivanjem iz Serije 1, tipa (a), *Priručnika za ispitivanje i kriterije*, dio I.
- 228 Smjese koje ne ispunjavaju kriterije za zapaljive plinove (vidi 2.2.2.1.5), moraju se prevoziti pod UN br. 3163.
- 230 Navod se odnosi na članke i baterije koje sadrže litij u bilo kojemu obliku, uključujući članke i baterije od litijevih polimera i iona litija.

Litijevi članci i baterije mogu se prevoziti pod ovim navodom ako ispunjavaju sljedeće odredbe:

- (a) Svaki članak ili baterija moraju biti one vrste za koju je dokazano da ispunjava uvjete ispitivanja u *Priručniku za ispitivanje i kriterije*, Dio III, pododjeljak 38.3.;
- (b) Svaki članak i baterija sadrže sigurnosni uređaj za zračenje ili su izrađeni tako da spriječe nasilno oštećenje u normalnim uvjetima prijevoza;
- (c) Svaki članak i baterija opremljeni su učinkovitim sredstvom za sprječavanje vanjskoga kratkog spoja;
- (d) Svaka baterija koja se sastoji od članaka ili niza članaka koji su spojeni paralelno, opremljena je učinkovitim sredstvom, prema potrebi, za sprječavanje opasnoga reverznog toka struje (npr. diode, osigurači itd.).
- 235 Navod se odnosi na predmete koji sadrže eksplozivne tvari klase 1 i koji, također, sadržavaju opasne tvari drugih klasa. Predmeti se koriste kao sredstva za napuhavanje sigurnosnih zračnih jastuka u vozilima ili moduli za zračne jastuke ili napinjači za sigurnosne pojase.
- 236 Pribor za poliestersku smolu sastoji se od dva dijela: osnovnoga materijala (klasa 3, pakirna skupina II ili III) i aktivatora (organski peroksid). Organski peroksid mora biti tip D, E ili F, bez potrebe reguliranja temperature. Pakirna skupina jest II ili III, prema kriterijima za klasu 3, odnosi se na osnovni materijal. Ograničena količina, koja se navodi u stupcu (7a) tablice A poglavlja 3.2, odnosi se na osnovni materijal.
- 237 Membranski filtri, uključujući papirnate separatore, zaštitne pokrove ili podložne materijale itd., koji su nazočni u prijevozu, ne smiju biti skloni širenju detonacije kad se ispituju prema *Priručniku za ispitivanje i kriterije*, dio I, Serije testova 1 (a).

Uz to, nadležno tijelo može to odrediti na temelju rezultata odgovarajućih ispitivanja brzine izgaranja prema *Priručniku za ispitivanje i kriterije*, dio III, pododjeljak 33.2.1 d, koji se odnose na zapaljive krute tvari klase 4.1., a nitrocelulozni membranski filtri u obliku u kojemu se prevoze, ne podliježu uvjetima

- 238 (a) Smatra se da baterije nisu propustne ako mogu podnijeti ispitivanje na vibracije i razlike tlaka, navedeni u nastavku, bez ispuštanja baterijske tekućine.

Ispitivanje na vibracije: Baterija se čvrsto pričvrsti za postolje stroja za proizvodnje vibracija koji proizvodi jednostavno harmonijsko kretanje

amplitude 0,8 mm (1,6 mm najviši ukupni otklon). Frekvencija se mijenja brzinom od 1 Hz/min između najmanje i najviše vrijednosti od 10 Hz odnosno 55 Hz. Za svaki montirani položaj (smjer vibracija) baterije, cjelokupni raspon frekvencija i povratak prijede u 95 ± 5 minuta. Baterija se ispituje u tri međusobno okomita položaja (kako bi se uključilo ispitivanje otvora punjenja i odušaka, ako ih ima, u obratnome položaju), u jednakomu vremenskomu trajanju.

Ispitivanje razlika pritisaka: Nakon ispitivanja na vibracije, baterija se pohranjuje šest sati na $24 \text{ °C} \pm 4 \text{ °C}$, a za to vrijeme ispituje se razlika pritiska najmanje od 88 kPa. Baterija se ispituje u tri međusobno okomita položaja (kako bi se uključilo ispitivanje otvora punjenja i odušaka, ako ih ima, u obratnome položaju), u vremenu najmanje od šest sati u svakomu položaju.

- (b) Baterije koje nisu propustne, ne podliježu uvjetima ADR-a ako na temperaturi od 55 °C elektrolit ne curi iz slomljenoga ili napukloga kućišta, i ako nema slobodne tekućine koja može istjecati, te ako su priključna mjesta, kad su pakirana za prijevoz, zaštićena od kratkoga spoja.

- 239 U baterijama ili člancima ne smiju biti druge opasne tvari, osim natrija, sumpora i/ili polisulfida. Baterije ili članci ne smiju biti namijenjeni prijevozu na temperaturi na kojoj se u bateriji ili članku nalazi tekući elementarni natrij, osim ako to nije odobrilo nadležno tijelo i pod uvjetima koje je utvrdilo nadležno tijelo države podrijetla. Ako država podrijetla nije ugovorna strana ADR-a, odobrenje i uvjete prijevoza potvrđuje nadležno tijelo prve države ugovorne strane ADR-a u koju stigne pošiljka.

Članci se sastoje od hermetički zabrtvljenih metalnih kućišta u kojima opasne tvari moraju biti u potpunosti zatvorene i tako konstruirane i zatvorene da sprječavaju propustnost opasne tvari u uobičajenim uvjetima prijevoza.

Baterije se moraju sastojati od članaka koji su učvršćeni i u potpunosti zatvoreni u metalnome kućištu, koje je konstruirano i zatvoreno tako da sprječava propustnost opasne tvari u uobičajenim uvjetima prijevoza.

- 241 Smjese moraju biti pripremljene tako da ostanu homogene i ne odvajaju se tijekom prijevoza. Smjese u kojima je udio nitroceluloze nizak i ne pokazuje opasna svojstva pri ispitivanju na sklonost detoniranju, izgore ili eksplodiraju kad se zagrijevaju u zatvorenomu prostoru ispitivanjima iz Serije testova 1 (a), odnosno 2 (b) ili 2 (c) u *Priručniku za ispitivanje i kriterije*, dio I, i koje nisu zapaljiva kruta tvar kad se ispituju u skladu s ispitivanjem br. 1 *Priručnika za ispitivanje i kriterije*, dio III, pododjeljak 33.2.1.4 (komadići koji su, prema potrebi, smrvljeni i prosijani na česticu manju od 15 mm), ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 242 Sumpor ne podliježe uvjetima ADR-a kad je u određenome obliku (npr. pilule, granule, kuglice, pastile ili listići).
- 243 Benzin, automobilski benzin i benzin koji se koristi za motore paljenje iskrom (npr. u automobilima, fiksnim motorima i ostalim motorima), razvrstani su pod navodom bez obzira na promjene u pogledu hlapljivosti.
- 244 U navod su uključeni, na primjer, aluminijska šljaka, aluminijski ostatci, iskorištene katode, iskorištena obloga lonca za elektrolizu i troska aluminijevih soli.
- 247 Alkoholna pića koja sadrže iznad 24% alkohola, ali ne iznad 70% volumnoga postotka, kad se prevoze kao dio proizvodnoga procesa, mogu se prevoziti u drvenim

bačvama većim od 250 litara ali ne većim od 500 litara koje odgovaraju općim uvjetima u 4.1.1, pod sljedećim uvjetima:

- (a) Drvene bačve moraju biti pregledane i prije punjenja čvrsto stegnute;
- (b) Mora se ostaviti dostatno kala (ne manje od 3%), kako bi se tekućina mogla širiti;
- (c) Drvene bačve moraju se prevoziti s rupom za čep okrenutom prema gore;
- (d) Drvene bačve se moraju prevoziti u kontejnerima koji ispunjavaju uvjete CSC-a. Svaka drvena bačva mora biti osigurana paletama izrađenima po mjeri i učvršćena odgovarajućim napravama da se tijekom prijevoza spriječi njezino premještanje.

249 Ferocerij, stabiliziran protiv korozije, najmanji udio željeza iznosi 10%, ne podliježe uvjetima ADR-a.

250 Navod se može koristiti samo za uzorke kemikalija koji su uzeti za potrebe analize u svezi provedbe Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i korištenja kemijskoga oružja i njegovu uništenju. Prijevoz tvari prema ovome navodu mora biti u skladu s nizom postupaka za čuvanje i osiguranje koje navodi Organizacija za zabranu kemijskoga oružja.

Kemijski uzorak može se prevoziti samo uz prethodno odobrenje koje izdaje nadležno tijelo ili generalni direktor Organizacije za zabranu kemijskoga oružja, i pod uvjetom da je uzorak u skladu sa sljedećim odredbama:

- (a) Uzorak mora biti zapakiran prema uputama za pakovanje 623 u Tehničkim uputama ICAO-a (vidi S-3-8 Priloga); i
- (b) za vrijeme prijevoza primjerak isprave kojom se odobrava prijevoz, u kojoj su navedeni granična količina i odredbe o pakiranju, mora biti priložena prijevoznoj ispravi.

251 Navod KEMIJSKA OPREMA ili OPREMA ZA PRVU POMOĆ označava da se primjenjuje na kutije, kućišta itd. u kojima su male količine razne opasne tvari koje se koriste na primjer u medicinske, analitičke svrhe ili za potrebe ispitivanja ili obnove. Uređaji ne smiju sadržavati opasne tvari za koju je u stupcu (7a) tablice A poglavlja 3.2 navedena navod "LQ0."

Sastavni dijelovi ne smiju opasno reagirati (vidi "opasna reakcija" u 1.2.1). Ukupna količina opasnih tvari u bilo kojoj opremi ne smije biti iznad 1 l ili 1 kg. Pakirna skupina koja je dodijeljena opremi u cjelini, najstroža je pakirna skupina koja je dodijeljena bilo kojoj pojedinačnoj tvari u opremi.

Oprema koja se prevozi na vozilima za potrebe pružanja prve pomoći ili rada, ne podliježu uvjetima ADR-a.

Kemijska oprema i oprema za prvu pomoć koja sadrži opasne tvari u unutarnjoj ambalaži koja ne prelazi ograničene količine za ograničene količine koje se odnose na pojedine tvari, kako je navedeno u stupcu (7a) tablice A poglavlja 3.2 u skladu sa šifrom LQ koja je definirana u 3.4.6, može se prevoziti u skladu s poglavljem 3.4.

252 Pod uvjetom da amonijev nitrat ostane u otopini u svim uvjetima prijevoza, vodene otopine amonijeva nitrata, najviše sa 0,2% gorivoga materijala, u koncentraciji koja ne prelazi 80%, ne podliježu uvjetima ADR-a.

- 266 Ova tvar, kad sadrži manje alkohola, vode ili sredstva koje smanjuje osjetljivost od specificiranoga, ne smije se prevoziti, osim ako nadležno tijelo to nije izričito odobrilo (vidi 2.2.1.1).
- 267 Svi eksplozivni za miniranje tip C koji sadrže klorate, moraju biti odvojeni od eksploziva koji sadrže amonijev nitrat ili druge amonijeve soli.
- 270 Smatra se da vodene otopine anorganskih krutih nitratnih tvari klase 5.1 ne ispunjavaju kriterije za klasu 5.1 ako koncentracija tvari u otopini na najnižoj temperaturi, do koje dođe pri prijevozu, nije iznad 80% granice zasićenja.
- 271 Laktoza ili glukoza ili tomu slično, može se koristiti kao sredstvo koje smanjuje osjetljivost, pod uvjetom da tvar ne sadrži ispod 90% masenoga udjela sredstva koje smanjuje osjetljivost. Nadležno tijelo može ovlastiti da se smjese razvrstaju u klasu 4.1 na temelju serije testova 6(c) odjeljka 16 dijela I *Priručnika za ispitivanje i kriterije* koji su provedeni na najmanje trima pakovanjima pripremljenima za prijevoz. Smjese koje sadrže najmanje 98% masenih postotaka sredstva koje smanjuje osjetljivost, ne podliježu uvjetima ADR-a. Ambalaže koje sadrže mješavine najmanje sa 90% masenih postotaka sredstva koje smanjuje osjetljivost, ne moraju imati listicu opasnosti u skladu s oblikom br. 6.1.
- 272 Tvar se ne smije prevoziti pod odredbama za klasu 4.1, osim ako nadležno tijelo to nije izričito odobrilo (vidi UN br. 0143).
- 273 Maneb i pripravci od maneba, koji su stabilizirani u pogledu samozagrijavanja, ne moraju biti razvrstani u klasi 4.2 kad je ispitivanjem moguće dokazati da prostorni volumen od 1 m³ tvari nije samozapaljiv i da temperatura u središtu uzorka ne prelazi 200 °C, kad se uzorak održava na temperaturi koja nije niža od 75 °C ± 2 °C tijekom 24 sata.
- 274 Primjenjuju se odredbe 3.1.2.8.
- 278 Tvari se ne smiju razvrstavati i prevoziti, osim ako to nije odobrilo nadležno tijelo na temelju rezultata ispitivanja Serije 2 i ispitivanja Serije 6(c) dijela I *Priručnika za ispitivanje i kriterije* na ambalaži pripremljenoj za prijevoz (vidi 2.2.1.1). Nadležno tijelo dodjeljuje pakirnu skupinu na temelju kriterija pod točkom 2.2.3, a vrstu ambalaže ispitivanjem Serije 6(c).
- 279 Tvar se dodjeljuje klasifikaciji ili pakirnoj skupini na temelju ljudskoga iskustva, a ne na temelju stroge primjene kriterija za razvrstavanje propisanih ADR-a.
- 280 Navod se odnosi na predmete koji se koriste kao sredstva za napuhavanje sigurnosnih zračnih jastuka u vozilima ili moduli za zračne jastuke ili napinjači za sigurnosne pojase, i koji sadrže opasne tvari klase 1 ili opasne tvari drugih klasa, i kad se prevoze kao sastavni dijelovi, i kad su ti predmeti - u stanju u kojemu su pripravnici za prijevoz - ispitani u skladu s ispitivanjima Serije 6(c) dijela I *Priručnika za ispitivanje i kriterije*, bez eksplozije uređaja, rasprskavanja kućišta ili posude pod tlakom uređaja i opasnosti od izbijanja ili toplinskoga učinka koji bi znatno onemogućio gašenje požara ili neke druge reakcije u kriznim situacijama u neposrednoj blizini.
- 282 (*Izbrisano*)

- 283 Predmeti koji sadrže plin namijenjen prigušivanju udaraca, uključujući uređaje za prigušivanje energije udarca ili pneumatske opruge, ne podliježu uvjetima ADR-a pod uvjetom da:
- (a) svaki predmet ima zapremninu prostora za plin koji ne prelazi 1,6 litara i tlak punjenja koji ne prelazi 280 bar kad umnožak zapremnine (litre) i tlaka punjenja (bar) ne prelazi 80 (tj. 0,5 litre prostora za plin i tlak punjenja od 160 bar, 1 litra prostora za plin i tlak punjenja od 80 bar, 1,6 litara prostora za plin i tlak punjenja od 50 bar, 0,28 litara prostora za plin i tlak punjenja od 280 bar);
 - (b) svaki predmet ima najmanji tlak pri rasprskavanju od 4 puta tlaka punjenja na 20 °C za predmete koji nemaju veću zapremninu prostora za plin od 0,5 litara, i 5 puta tlak punjenja za predmete sa zapremninom prostora za plin iznad 0,5 litara;
 - (c) svaki predmet proizvodi se od materijala koji se nakon razbijanja ne smije rasprsnuti u komadiće;
 - (d) svaki predmet proizvodi se u skladu sa standardima za osiguranje kakvoće koji su prihvatljivi nadležnomu tijelu; i
 - (e) projektni tip podvrgnut je ispitivanju na vatru, čime je potvrđeno da proizvod otpušta svoj tlak pomoću brtve koju razgrađuje vatra ili pomoću nekog drugoga uređaja za otpuštanje tlaka koji omogućava predmetu da se ne rasprsnu u komadiće i da predmet ne uzleti.
- Vidi, također, 1.1.3.2 (d) za opremu koja se koristi za rad vozila.
- 284 Proizvođač kisika, kemijski, koji sadrži oksidacijske tvari, mora ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) kad proizvođač kisika ima uređaj za aktiviranje eksplozije, mora se prevoziti pod ovim navodom kad je isključen iz klase 1, u skladu s NAPOMENOM u navodu 2.2.1.1.1 (b);
 - (b) proizvođač kisika, bez ambalaže, mora podnijeti ispitivanje slobodnim padom s visine od 1,8 m na negibljivu, neelastičnu, ravnu i vodoravnu površinu, u položaju u kojemu bi se, vjerojatno, oštetio bez gubljenja svojega sadržaja i bez aktiviranja;
 - (c) kad proizvođač kisika ima uređaj za aktiviranje, mora imati najmanje dva pozitivna sredstva za sprječavanje nehotičnoga aktiviranja.
- 286 Nitrocelulozni membranski filtri, obuhvaćeni ovim navodom, od kojih svaki ima masu koja nije iznad 0,5 g, ne podliježu uvjetima ADR-a kad su svaki zasebno u predmetu ili u zatvorenomu pakovanju.
- 288 Tvari se ne smiju razvrstavati ni prevoziti, osim ako to nije odobrilo nadležno tijelo na temelju rezultata ispitivanja Serije 2 i Serije 6(c) dijela I *Priručnika za ispitivanje i kriterije* na ambalaži pripremljenoj za prijevoz (vidi 2.2.1.1).
- 289 **Zračni jastuci na napuhivanje, moduli zračnih jastuka ili napinjači sigurnosnih pojaseva** koji su montirani u vozilu ili u dovršenom sastavnom dijelu vozila kao što su upravljački stupovi, obloge vrata, sjedala itd., ne podliježu uvjetima ADR-a.

- 290 Kad materijal definicijama i uvjetima odgovara ostalim klasa, kako je definirano u dijelu II, mora biti razvrstan u skladu s dodatnom prevladavajućom opasnošću. Materijal mora biti deklariran pod vlastitim otpremnim nazivom i UN brojem koji odgovara materijalu prevladavajuće klase, zajedno s nazivom koji se odnosi na materijal prema stupcu (2) tablice A poglavlja 3.2, mora se prevoziti u skladu s odredbama koje se primjenjuju na taj UN broj. Uz to, primjenjuju se svi ostali uvjeti navedeni u 1.7.1.5, osim 5.2.1.7.2.
- 291 Zapaljivi ukapljeni plinovi kao sastavni dijelovi rashladnih uređaja. Sastavni dijelovi moraju biti projektirani i ispitani najmanje na trostruki radni tlak uređaja. Rashladni uređaji moraju biti projektirani i konstruirani tako da mogu sadržavati ukapljeni plin i da spriječe opasnost od rasprskavanja ili pucanja sastavnih dijelova koji zadržavaju tlak u uobičajenim uvjetima prijevoza. Rashladni uređaji i njihovi sastavni dijelovi ne podliježu uvjetima ADR-a ako sadrže ispod 12 kg plina.
- 292 Smjese koje sadrže najviše 23,5% kisika mogu biti prevožene pod ovim navodom kada nije prisuta neki drugi korozivni plin. Listica opasnosti u skladu s oblikom br. 5.1 nije potrebna u ovoj granici koncentracije.
- 293 Na žigice se odnose sljedeće definicije:
- (a) žigice s velikom glavom ('fusee matches'), žigice su čije su glave obrađene spojem sredstva za paljenje osjetljivim na trenje i pirotehničkim spojem koji izgara s malim plamenom ili bez plamena, ali uz oslobađanje intenzivne topline;
 - (b) obične žigice ('safety matches'), žigice su koje su spojene ili pričvršćene na kutiju, karticu s preklopom ili karticu i koje se pale trenjem isključivo o obrađenu površinu;
 - (c) žigice koje se pale na svakoj podlozi ('strike anywhere matches'), žigice su koje se pale trenjem o krutu površinu;
 - (d) voštane žigice ('wax vesta matches'), žigice su koje se pale trenjem bilo na obrađenu ili krutu površinu.
- 295 Baterije ne moraju biti pojedinačno označene i obilježene ako je paleta označena i obilježena odgovarajućim znakom ili listicom opasnosti.
- 296 Navodi se odnose na naprave za spašavanje, kao što su splavi za spašavanje, uređaji za plutanje osoba i samonapuhavajući tobogani. UN br. 2990 odnosi se na samonapuhavajuće naprave, a UN br. 3072 na naprave za spašavanje koje nisu samonapuhavajuće. Naprave za spašavanje mogu sadržavati:
- (a) signalne uređaje (klasa 1), koji mogu uključivati dimne i rasvjetne signalne rakete pakirane u ambalaži koja sprječava njihovo slučajno aktiviranje;
 - (b) samo za UN br. 2990, mehanički uređaj podskupine 1.4, skupina kompatibilnosti S, može sadržavati uloške za potrebe mehanizma za samonapuhavanje i pod uvjetom da količina eksploziva po primjeni ne prelazi 3,2 g;
 - (c) stlačeni plinovi klase 2, skupina A ili O, prema 2.2.2.1.3;
 - (d) baterije za skladištenje električne energije (klasa 8) i litijeve baterije (klasa 9);

- (e) oprema za prvu pomoć ili oprema za popravke koji sadrže male količine opasnih tvari (npr. tvari klasa 3, 4.1, 5.2, 8 ili 9);
- (f) ili žigice koje se pale na svakoj podlozi, pakirane u ambalaži koja sprječava nehotično aktiviranje.

298 *(Izbrisano)*

300 Riblje brašno ili riblji otpatci, ne smiju se utovarivati ako u trenutku utovara temperatura prelazi 35 °C ili je za 5 °C viša od okolne temperature, ovisno o tome što je više.

302 U vlastitomu otpremnomu nazivu riječ "JEDINICA", znači:

vozilo;
kontejner;
ili cisterna.

Raskužena vozila, kontejneri i cisterne podložni su samo odredbama po točkom 5.5.2.

303 Posude moraju birti označene klasifikacijskom oznakom plina ili smjesa plinova koji se u njima nalaze i u skladu su s odredbama u 2.2.2.

304 Suhe baterije, koje sadrže korozivne elektrolite koji ne smiju isteći iz baterije, u slučaju napuknutoga kućišta baterije, ne podliježu uvjetima ADR-a, pod uvjetom da su baterije sigurno zapakirane i zaštićene od kratkoga spoja. Primjeri takvih baterija su: alkalne mangan baterije, cink-ugljik baterije, nikal-metal-hidridne baterije i nikal-kadmijske baterije.

305 Tvari ne podliježu uvjetima ADR-a u koncentracijama koje ne prelaze 50 mg/kg.

306 Navod se može koristiti samo za tvari koje nemaju eksplozivna svojstva klase 1 kad se ispituju u skladu s ispitivanjima Serije 1 i 2 klase 1 (*Priručnik za ispitivanje i kriterije*, dio I).

307 Navod se može koristiti samo za jednolične smjese koje sadrže amonijev nitrat kao glavni sastojak u sklopu sljedećega sastava:

- (a) najmanje 90% amonijeva nitrata najviše sa 0,2% ukupno gorivog/organskoga materijala koji se računa kao ugljik i s dodanom tvari, ako je ima, koja je anorganska i inertna u odnosu na amonijev nitrat; ili
- (b) ispod 90%, ali iznad 70% amonijeva nitrata s drugim anorganskim materijalima ili iznad 80%, ali ispod 90% amonijeva nitrata pomiješanoga s kalcijevim karbonatom i/ili dolomitnim **i/ili mineralnim kalcijevim sulfatom** i nikako ispod 0,4% ukupno gorivog/organskoga materijala koji se računa kao ugljik; ili
- (c) mineralna gnojiva koja se temelje na amonijevu nitratu tipa dušika i koja sadrže smjese amonijeva nitrata i amonijeva sulfata s više od 45%, ali manje od 70% amonijeva nitrata i 0,4% ukupno gorivog/organskoga materijala koji se računa kao ugljik, tako da zbroj postotaka sastava amonijeva nitrata i amonijeva sulfata prelazi 70%.

- 309 Navod se odnosi na emulzije koje nisu desenzitirane, otopine i gelove koji se, prije svega, sastoje od smjese amonijeva nitrata i tekuće faze, koji su namijenjeni proizvodnji eksploziva za miniranje tip E tek nakon dodatne obrade prije korištenja.
- Smjesa emulzije je uobičajeno sljedećega sastava: 60 – 85% amonijeva nitrata; 5 – 30% vode; 2 – 8% goriva; 0,5 – 4% emulgatora ili sredstva za zgušnjavanje; 0 – 10% topivoga sredstva za suzbijanje plamena i aditiva za obilježavanje. Druge anorganske nitratne soli mogu zamijeniti dio amonijeva nitrata.
- Smjesa otopina i gelova je uobičajeno sljedećega sastava: 60 – 85% amonijeva nitrata; 0 – 5%; natrija ili kalijeva perklorata; 0 – 17 % hexaminijeva nitrata ili monometilaminaova nitrata; 5 – 30% vode; 2 – 15% goriva; 0,5 – 4% emulgatora ili sredstva za zgušnjavanje; 0 – 10% topivoga sredstva za suzbijanje plamena i aditiva za obilježavanje. Druge anorganske nitratne soli mogu zamijeniti dio amonijeva nitrata.
- Tvari moraju proći ispitivanje Serije 8 *Priručnika za ispitivanje i kriterije*, dio I, odjeljak 18.
- 310 Uvjeti ispitivanja u pododjeljku 38.3 *Priručnika za ispitivanje i kriterije* ne odnose se na proizvodnju koja se sastoji najviše od 100 članaka i baterija ili na prototipove članaka i baterija prije proizvodnje kad se takvi prototipovi prevoze zbog ispitivanja:
- (a) ako se članci i baterije prevoze u vanjskoj ambalaži koja je metalni, plastični ili bubanj od šperploče ili metalna, plastična ili drvena kutija, te ispunjavaju kriterije za pakirnu skupinu I; i
 - (b) ako su svaki članak i baterija pakirani svaki zasebno u unutarnju ambalažu koja je unutar vanjske ambalaže, i ako je obložen materijalom za amortizaciju koji nije goriv i nije provodljiv.
- 311 Tvari se ne smiju prevoziti pod ovim navodom, osim ako to nije odobrilo nadležno tijelo na temelju rezultata odgovarajućih ispitivanja prema dijelu I *Priručnika za ispitivanje i kriterije*. Ambalaža mora osigurati da postotak razrjeđivača u bilo kojemu trenutku za vrijeme prijevoza ne padne ispod onoga navedenoga u odobrenju nadležnoga tijela.
- 312 (*Rezervirano*)
- 313 Tvari i smjese koje ispunjavaju kriterije za klasu 8, moraju imati listicu opasnosti za dodatnu opasnost u skladu s oblikom br. 8 (vidi 5.2.2.2.2).
- 314 (a) Ove tvari sklone su egzotermnoj razgradnji na povišenim temperaturama. Razgradnju mogu pokrenuti toplina ili nečistoće (npr. metali u prahu /željezo, mangan, kobalt, magnezij/ i njihovi spojevi;
- (b) Za vrijeme prijevoza tvari moraju biti zaštićene od izravnoga sunčevog svjetla i svih izvora topline i moraju biti smještene u odgovarajuće prostore koji se prozračuju.
- 315 Navod se ne smije koristiti za tvari klase 6.1, tvari koje ispunjavaju kriterije otrovnosti od udisanja za pakirnu skupinu I opisanu u 2.2.61.1.8.
- 316 Navod se odnosi samo na kalcijev hipoklorit, suh, kad se prevozi u obliku nedrobive ploče.

- 317 "Izuzevši kalavost", odnosi se samo na onu ambalažu koja je u skladu s onom pod točkom 6.4.11.2.
- 318 Za potrebe dokumentacije, vlastiti otpremni naziv mora biti dopunjen tehničkim nazivom (vidi 3.1.2.8). Kad infektivne tvari koje se prevoze nisu poznate, ali se pretpostavlja da ispunjavaju kriterije za uključenje u kategoriju A i dodjelu UN br. 2814 ili 2900, na prijezovnoj ispravi iza vlastitoga otpremnog naziva treba u zagradama navesti riječi: "infektivna tvar pretpostavljene kategorije A."
- 319 Zapakirane tvari i ambalaža koji su označeni u skladu s uputom za pakovanje P650, ne podliježu nikakvim drugim uvjetima ADR-a.
- 320 *(Izbrisano)*
- 321 Smatra se da ovi sustavi za skladištenje uvijek sadrže vodik.
- 322 Kada se prevoze ne drobljive tablete, tada se patvari svrstavaju u pakirnu skupinu III.
- 323 *(Rezervirano)*
- 324 Ove tvari moraju biti stabilizirane kada je koncentracija manja od 99%.
- 325 U slučaju nedjeljivog ili djeljivog izuzetog uranovog hexafluorida, materijal mora biti klasificiran pod UN br. 2978.
- 326 U slučaju djeljivog uranovog hexafluorida, materijal mora biti klasificiran pod UN br. 2977.
- 327 Otpad aerosola otpremljeni u skladu s 5.4.1.1.3 mogu biti prevoženi pod ovim navodom u svrhu preinaka ili odlaganja. Ne moraju biti zaštićeni protiv nenamjernog pražnjenja u smislu mjera od opasnosti povišenog tlaka i opasnog izlaženja u atmosferu. Otpad aerosola, osim onih koji puštaju ili su oštećeni, mora biti pakiran u skladu s pakirnim uputama P003 i posebnim zahtjevom PP87, ili pakirnim uputama LP02 i posebnim pakirnim zahtjevom L2. Aerosoli koji puštaju ili su oštećeni moraju biti prevoženi u spasilačkim ambalažama uz mjere koje osiguravaju sigurnost od povišenog tlaka.

***NAPOMENA:** Pri pomorskom prijevozu, otpad aerosola ne smije biti prevožen u zatvorenim kontejnerima.*

- 328 Ovaj navod primjenjuje se na gorivo u patronama uključujući i kada je sadržano u opremi ili pakirano s opremom. Gorivo u patronama ugrađeno u ili je sastavni dio sustava gorivih ćelija smatra se kao da je sadržano u opremi. Gorivo u patronama je svaki predmet u koje se gorivo za punjenje u gorive ćelije kroz ventil(e) kontrolirano puni. Patrone s gorivom, uključujući i kada su sadržane u opremi, moraju biti oblikovane i izrađene do sprječice izljevanja goriva pod uobičajenim uvjetima prijevoza.

Patrone gorivih ćelija oblika i tipa koje se koriste s tekućinom kao gorivom moraju udovoljiti unutarnjem ispitnom tlaku od 100 kPa (ispitni) bez propusnosti.

Osim za gorivo u patronama koje sadrže vodik u metalnom hidridu koje moraju biti u skladu s posebnim zahtjevima 339, svaka patrona gorivih ćelija oblika i tipa mora biti ispitana na pad od 1.2 metara na čvrstu površinu u smjerovima koji su najosjetljiviji na oštećenja tih patrona, a da ne dođe do gubitka sadržaja.

- 329 *(Rezervirano)*
- 330 *(Izbrisano)*
- 331 *(Rezervirano)*
- 332 Magnezijev nitrat heksahidrat nije predmetom zahtjeva ADR.
- 333 Mješavine etanola i benzin, motornog benzina ili goriva za korištenje u motorima sa svjećicom (npr. u automobilima, stacionarnim motorima i drugim motorima) moraju biti označene tim navodom u skladu s varijantama zapaljivosti.
- 334 Patrone gorivih ćelija mogu sadržavati aktivator opremljen s dva neovisna načina spriječavanja mješanja goriva tijekom prijevoza.
- 335 Smjese krutih tvari koje nisu predmetom zahtjeva ADR i za okoliš opasne tekućine ili krute tvari moraju biti klasificirane kao UN 3077 i mogu biti prevožene pod ovim navodom ako su opremljene tako da nisu slobodno vidljive za vrijeme utovara ili cijelog vremena pakiranja i da je vozilo ili sadržaj zatvoren. Svako vozilo ili teretni prostor mora biti nepropusan kada se koristi za prijevoz tvari u rasutom stanju. Ako su opremljene tako da su slobodno vidljive za vrijeme utovara ili cijelog vremena pakiranja i da je vozilo ili sadržaj zatvoren tvar koja je utovarena i smjesa mora biti klasificirana kao UN 3082. Nepropusna pakovanja i predmeti koji sadrže manje od 10 ml za okoliš opasne tekućine, absorbicija u kruti materijal ali bez slobodne tekućine u pakovanju ili predmetu ili koja sadrže manje od 10 g za okoliš opasne krute tvari, nisu predmetom zahtjeva ADR.
- 336 Svako pojedino pakovanje ne gorive krute tvari LSA-II ili LSA-III materijala, ako se prevozi zrakom, ne smije sadržavati aktivnost veću od 3 000 A2.
- 337 Tip B(U) i tip B(M) pakovanja, ako se prevozi zrakom, ne smije sadržavati aktivnost veću od sljedeće:
- (a) za malo disperzivni radioaktivni materijal: odobrenog oblika pakovanja kako je navedeno u potvrdi o odobravanju;
 - (b) za posebni oblik radioaktivnih materijala: 3 000 A1 ili 100 000 A2, koje je manje; ili
 - (c) za sve ostale radioaktivne materijale: 3 000 A2.
- 338 Svaka patrona gorivih ćelija prevožena pod ovim navodom i oblikovana da sadržava ukapljeni zapaljivi plin mora:
- (a) biti sposobna podnijeti, bez propuštanja ili rasprkavanja, tlak od najmanje dva puta uravnoteženog tlaka sadržaja na 55 °C;
 - (b) ne sadržavati više od 200 ml ukapljenog zapaljivog plina s tlakom para koji ne prelazi 1 000 kPa na 55 °C; i
 - (c) odgovara ispitivanju s vrućom vodom propisanim u 6.2.6.3.1.

- 339 Gorivo u patronama koja sadrže vodik u metalnom hidridu prevožene pod ovim navodom moraju imati zapreminu vode manju ili jednaku 120 ml.

Tlak u patronama gorivih ćelija ne smije prelazi 5 MPa na 55 °C. Tipski oblik mora podnijeti, bez propuštanja ili rasprkavanja, tlak od dva puta konstrukcijskog tlaka patrone na 55 °C ili 200 kPa više od konstrukcijskog tlaka patrone na 55 °C, koji je veći. Tlak s kojim je ovo ispitivanje povezano je navedeno u ispitivanju padom i vodikovu ispitivanju kao "najmanji tlak rasprskivanja ljsuske".

Gorivo u patronama mora biti punjeno u skladu s postupcima izrade proizvođača ljsuske i sljedećim podacima za svaku patronu gorivih ćelija:

- (a) o postupku pregleda koji mora biti proveden prije prvog punjenja i prije svakog ponovnog punjenja patrone gorivih ćelija;
- (b) o sigurnost, predostrožnosti i potencijalnoj opasnosti;
- (c) o postupku za određivanje zapremine;
- (d) o odnos najmanjeg i najvećeg tlaka;
- (e) o najmanjem i najvećem odnosu temperature; i
- (f) o svim drugim zahtjevima koji moraju biti udovoljeni kod prvog punjenja i svakog ponovnog punjenja uključujući tip opreme korištene za prvo punjenje i svako ponovno punjenje.

Patrona za gorivo mora biti konstruirana i izrađena tako da spriječi propuštanje goriva pod normalnim uvjetima prijevoza. Svaka patrona tipnog oblika, uključujući patrone kao sastavne dijelove gorivih ćelija, mora biti predmetom i mora udovoljiti sljedećim ispitivanjima:

Ispitivanje padom

S 1.8 metra ispitivanje padom na čvrstu površinu u četiri različita smjera:

- (a) okomito, na dio koji sadrži ventilski sklop;
- (b) okomito, suprotno od ventilske sklopa;
- (c) vodoravno, na metalni vrh promjera 38 mm, tako da je metalni vrh okrenut prema gore; i
- (d) pod kutom od 45° na dio koji sadrži ventilski sklop.

Pri tome ne smije biti stvaranja mjehurića pri korištenju sapunice ili nečeg drugog jednakovrijednog za potrebe provjere propusnosti, kada je patrona napunjena na tlak punjenja. Patrone gorivih ćelija moraju biti hidrostatski tlačene do uništenja. Dobiveni tlak prsnuća mora prijeći 85% najmanjeg tlaka rasprkavanja ljsuske.

Ispitivanje plamenom

Patrone gorivih ćelija punjene do nazivne zapremine s vodikom moraju biti predmetom ispitivanja plamenom. Za patrone oblika, koji ima sigurnosni ventil kao sastavni dio, smatra se da udovoljavaju testu plamenom ako:

- (a) unutarnji tlak ventila dođe do nultog ispitnog tlaka bez loma patrone; ili
- (b) patrona podnese plamen najmanje 20 minuta bez loma.

Ciklusno ispitivanje vodikom

Ovo ispitivanje ima namjenu provjeru patrona gorivih ćelija na opterećenja koja su iznad onih tijekom normalnog korištenja.

Patrone gorivih ćelija moraju biti ciklusno punjene od najmanje 5% nazivne vodikove zapremine do više od 95% nazivne vodikove zapremine i vraćeno na manje od 5% nazivne vodikove zapremine. Nazivni tlak punjenja mora biti korišten za punjenje, a temperatur mora biti jednaka radnoj temperaturi. Ovaj postupak mora se sastojati od najmanje 100 ciklusa.

Sljedeće ciklusno ispitivanje, patrona gorivih ćelija mora biti punjena a zapremina vode navedena na patrone mora biti mjerena. Za patrone se smatra da su zadovoljile vodikovo ciklično ispitivanje ako if zapremina vode navedena na patroni ne prelazi zapreminu vode prikazanu na neispitanim patronama punjenim do 95% nazivne zapremine i tlačnim do 75% njihovog najmanjeg tlaka rasprskavanja.

Ispitivanje nepropusnosti tijekom izrade

Svaka patrona gorivih ćelija mora biti ispitana na nepropusnost na $15\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$, tijekom tlačenja do nazivnog tlaka punjenja. Pri tom ne smije biti propuštanja, mjehura sapunice u slučaju da se koristi ili drugog jednakovrijednog medija na svim mogućim mjestima propuštanja.

Svaka patrona gorivih ćelija mora biti stalno označena s sljedećim podacima:

- (a) nazivnim tlakom punjenje u MPa;
- (b) serijskim brojem proizvođača za patronu za gorivo ili jedinstvenim identifikacijskim brojem; i
- (c) datumom isteka korištenja (godina u četiri znamenke; mjesec u dvije znamenke).

340 Kemijska oprema, oprema prve pomoći i oprema poliesternih smola koje sadrže opasne tvari u unutrašnjem pakovanju koje ne prelazi količine ograničene za izuzete količine primjenjivo na pojedine tvari kada je navedeno u stupcu (7b) tablice A poglavlja 3.2, mogu biti prevožene u skladu s poglavljem 3.5. Za tvari klase 5.2, koje nemaju navedenu oznaku za izuzete količine u stupcu (7b) tablice A poglavlja 3.2, se mogu smatrati opremom i označiti oznakom E2 (vidi 3.5.1.2).

341 *(Rezervirano)*

- 500 UN br. 3064 nitroglicerina, otopina u alkoholu s više od 1%, ali nikako iznad 5% nitroglicerina, pakiran u skladu s uputom za ambalažu P300 iz točke 4.1.4.1, tvar je klase 3.
- 501 Za naftalen, rastaljeni, vidi UN br. 2304.
- 502 UN br. 2006 plastika, na bazi nitroceluloze, samozagrijavajuća, n.d.n., i 2002 celuloidni otpad, tvari su klase 4.2.
- 503 Za fosfor, bijeli ili žuti, rastaljeni, vidi UN br. 2447.

- 504 UN br. 1847 kalijev sulfid, hidrirani najmanje sa 30% vode od kristalizacije, UN br. 1849 natrijev sulfid, hidriran najmanje sa 30% vode od kristalizacije i UN br. 2949 natrijev hidrosulfid najmanje sa 25% vode od kristalizacije, tvari su klase 8.
- 505 UN br. 2004 magnezijev diamid, tvar je klase 4.2.
- 506 Zemnoalkalijski metali i slitine zemnoalkalijskih metala u piroformnomu obliku, tvari su klase 4.2.
- UN br. 1869 magnezij ili slitine magnezija koji sadrže iznad 50% magnezija, kao kuglice, strugotine ili trake, tvari su klase 4.1.
- 507 UN br. 3048 pesticidi s aluminijevim fosfidom, s dodatcima koji sprječavaju emisiju otrovnih zapaljivih plinova, tvari su klase 6.1.
- 508 UN br. 1871 titanijev hidrid i UN br. 1437 cirkonijev hidrid tvari su klase 4.1. UN br. 2870 aluminijev borohidrid, tvar je klase 4.2.
- 509 UN br. 1908 otopina klorita, tvar je klase 8.
- 510 UN br. 1755 otopina kromove kiseline, tvar je klase 8.
- 511 UN br. 1625 živin nitrat, UN br. 1627 živin nitrat i UN br. 2727 talijev nitrat tvari su klase 6.1. Torijev nitrat, kruti, otopina uranijeva nitrata heksahidrata i uranijev nitrat, kruti, tvari su klase 7.
- 512 UN br. 1730 antimonov pentaklorid, tekući, UN br. 1731 otopina antimonova pentaklorida, UN br. 1732 antimonov pentafluorid i UN br. 1733 antimonov triklorid tvari su klase 8.
- 513 UN br. 0224 barijev azid, suhi ili močeni - manje od 50% masenoga udjela vode, tvar je klase 1. UN br. 1571 barijev azid, močen s najmanje 50% masenoga udjela vode, tvar je klase 4.1. UN br. 1854 slitine barija, piroforne, tvari su klase 4.2. UN br. 1445 barijev klorat, krut, UN br. 1446 barijev nitrat, UN br. 1447 barijev perklorat, krut, UN br. 1448 barijev permanganat, UN br. 1449 barijev peroksid, UN br. 2719 barijev bromat, UN br. 2741 barijev hipoklorit s više od 22% upotrebljivoga klora, UN br. 3405 barijev klorat, otopina, i UN br. 3406 barijev perklorat, otopina, tvari su klase 5.1. UN br. 1565 barijev cijanid i UN br. 1884 barijev oksid, tvari su klase 6.1.
- 514 UN br. 2464 berilijev nitrat, tvar je klase 5.1.
- 515 UN br. 1581 smjesa kloropikrina i metil bromida i UN br. 1582 smjesa kloropikrina i metil klorida, tvari su klase 2.
- 516 UN br. 1912 smjesa metil klorida i metilen klorida, tvar je klase 2.
- 517 UN br. 1690 natrijev fluorid, krut, UN br. 1812 kalijev fluorid, krut, UN br. 2505 amonijev fluorid, UN br. 2674 natrijev fluorosilikat, UN br. 2856 fluorosilikati, n.d.n., UN br. 3415 natrijev fluorid, otopina, i UN br. 3422 kalijev fluorid, otopina, tvari su klase 6.1.
- 518 UN br. 1463 kromov trioksid, bezvodni (kromova kiselina, kruta), tvar je klase 5.1.
- 519 UN br. 1048 vodikov bromid, bezvodni, tvar je klase 2.

- 520 UN br. 1050 vodikov klorid, bezvodni, tvar je klase 2.
- 521 Kruti kloriti i hipokloriti, tvari su klase 5.1.
- 522 UN br. 1873 vodena otopina iznad 50% perklorne kiseline, ali nikako ispod 72% masenoga udjela čiste kiseline, tvari su klase 5.1. Otopine perklorne kiseline koje sadrže iznad 72% masenoga udjela čiste kiseline ili smjese perklorne kiseline s bilo kojom tekućinom osim vode, ne smiju biti prihvaćeni za prijevoz.
- 523 UN br. 1382 bezvodni kalijev sulfid i UN br. 1385 bezvodni natrijev sulfid i njihovi hidrati s manje od 30% vode od kristalizacije, i UN br. 2318 natrijev hidrosulfid s manje od 25% vode od kristalizacije, tvari su klase 4.2.
- 524 UN br. 2858 dovršeni predmeti od cirkonija debljine 18 µm ili više, tvari su klase 4.1.
- 525 Otopine anorganskih cijanida s ukupnim udjelom cijanidnoga iona iznad 30% moraju biti razvrstani u pakirnu skupinu I, otopine s ukupnim udjelom cijanidnoga iona iznad 3% i nikako iznad 30% u pakirnu skupinu II i otopine s udjelom cijanidnoga iona iznad 0,3% i nikako iznad 3% u pakirnu skupinu III.
- 526 UN br. 2000 celuloid, dodijeljen je klasi 4.1.
- 528 UN br. 1353 vlakna ili tkanine impregnirane slabo nitriranom celulozom, nesamozagrijavajuće, predmeti su klase 4.1.
- 529 UN br. 0135 živin fulminat, močeni, najmanje sa 20% masenoga udjela vode ili smjese alkohola, tvar je klase 1. Živin klorid (kalomel), tvar je klase 9 (UN br. 3077).
- 530 UN br. 3293 hidrazin, vodena otopina najviše sa 37% masenoga udjela hidrazina, tvar je klase 6.1.
- 531 Smjese, plamišta ispod 23 °C i koje sadrže iznad 55% nitroceluloze, bez obzira na udio dušika, ili koje sadrže najviše 55% nitroceluloze s udjelom dušika iznad 12,6% (udjela suhe mase), tvari su klase 1 (vidi UN brojeve 0340 ili 0342), ili klase 4.1.
- 532 UN br. 2672 amonijeva otopina koja sadrži najmanje 10%, ali nikako iznad 35% amonijaka, tvar je klase 8.
- 533 UN br. 1198 otopine formaldehida, zapaljive, tvari su klase 3. Otopine formaldehida, nezapaljive, s manje od 25% formaldehida, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 534 Benzin, u nekim klimatskim uvjetima, može imati tlak para na 50 °C koji je iznad 110 kPa (1.10 bar), ali koji nije iznad 150 kPa (1.50 bar), te ga i dalje treba smatrati tvari koja ima tlak para na 50 °C koji nije iznad 110 kPa (1.10 bar).
- 535 UN br. 1469 olovni nitrat, UN br. 1470 olovni perklorat, kruti, i UN br. 3408 olovni perklorat, otopina, tvari su klase 5.1.
- 536 Za naftalen, kruti, vidi UN br. 1334.
- 537 UN br. 2869 smjesa titanijeva triklorida, nepirofornoga, tvar je klase 8.
- 538 Za sumpor (u krutomu stanju), vidi UN br. 1350.

- 539 Otopine izocijanata, čije je plamište najmanje 23 °C, tvari su klase 6.1.
- 540 UN br. 1326 prah hafnija, močeni, UN br. 1352 prah titana, močeni, ili UN br. 1358 prah cirkonija, močen, najmanje sa 25% vode, tvari su klase 4.1.
- 541 Smjese nitroceluloze s udjelom vode, udjelom alkohola ili udjelom plastifikatora nižim od navedenih graničnih količina, tvari su klase 1.
- 542 Talk koji sadrži tremolit i/ili aktinolit, obuhvaćen je ovim navodom.
- 543 UN br. 1005 amonijak, bezvodni, UN br. 3318 otopina amonijaka iznad 50% amonijaka i UN br. 2073 otopina amonijaka, iznad 35%, ali nikako iznad 50% amonijaka, tvari su klase 2. Otopine amonijaka najviše sa 10% amonijaka, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 544 UN br. 1032 dimetilamin, bezvodni, UN br. 1036 etilamin, UN br. 1061 metilamin, bezvodni, i UN br. 1083 trimetilamin, bezvodni, tvari su klase 2.
- 545 UN br. 0401 dipikril sulfid, močeni, manje od 10% masenoga udjela vode, tvar je klase 1.
- 546 UN br. 2009 cirkonij, suhi, dovršene ploče, traka ili namotana žica, debljine manje od 18 µm, tvar je klase 4.2. Cirkonij, suhi, dovršene ploče, traka ili namotana žica, debljine 254 µm ili više, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 547 UN br. 2210 maneb ili UN br. 2210 pripravci od maneba u samozagrijavajućemu obliku, tvari su klase 4.2.
- 548 Klorosilani koji u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove, tvari su klase 4.3.
- 549 Klorosilani koji imaju plamište od manje od 23 stupnja Celzijeva i koji u dodiru s vodom ne ispuštaju zapaljive plinove, tvari su klase 3. Klorosilani koji imaju plamište jednako ili više od 23 stupnja Celzijeva i koji u dodiru s vodom ne ispuštaju zapaljive plinove, tvari su klase 8.
- 550 UN br. 1333 cerij u pločama, šipkama ili ingotima tvar je klase 4.1.
- 551 Otopine ovih izocijanata s plamištem ispod 23 °C, tvari su klase 3.
- 552 Metali i metalne slitine u praškastome ili drugom zapaljivome obliku, sklone samoizgaranju, tvari su klase 4.2. Metali i metalne slitine u praškastome ili drugom zapaljivome obliku koji u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove, tvari su klase 4.3.
- 553 Smjesa vodikova peroksida i peroksioctene kiseline ne smije se za laboratorijskoga ispitivanja (vidi *Priručnik za ispitivanje i kriterije*, dio II, odjeljak 20), detonirati u šupljikavu stanju, ne sagorjeva, niti pokazuje bilo kakve promjene ili bilo kakvu eksplozivnu snagu kad se zagrijava u zatvorenomu prostoru. Pripravak mora biti termostabilan (temperatura samoubrzavajućega raspadanja od 60 °C ili više za ambalažu od 50 kg), a za desenzitizaciju mora se koristiti tekućina kompatibilna s peroksiocetnom kiselinom. Pripravci koji ne ispunjavaju ove kriterije, treba smatrati tvarima klase 5.2 (*Priručnik za ispitivanje i kriterije*, dio II, navod 20.4.3(g)).

- 554 Metalni hidridi koji u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove, tvari su klase 4.3. UN br. 2870 aluminijev borohidrid ili UN br. 2870 aluminijev borohidrid u uređajima, tvar je klase 4.2.
- 555 Prah i prašak metala u obliku u kojemu ne izgaraju spontano, neotrovni, koji unatoč tomu u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove, tvari su klase 4.3.
- 556 Organometalni spojevi i njihove otopine koji se spontano pale, tvari su klase 4.2. Zapaljive otopine s organometalnim spojevima u koncentracijama koje u dodiru s vodom ne ispuštaju zapaljive plinove u opasnim količinama, niti se spontano pale, tvari su klase 3.
- 557 Prah i prašak metala u piroforomu obliku, tvari su klase 4.2.
- 558 Metali i metalne slitine u piroforomu obliku, tvari su klase 4.2. Metali i metalne slitine koji u dodiru s vodom ne ispuštaju zapaljive plinove i koji nisu piroforni ili samozagrijavajući, ali koji su lako zapaljivi, tvari su klase 4.1.
- 559 Smjese hipoklorita s amonijevom soli, ne smiju se prihvaćati za prijevoz. UN br. 1791, otopina hipoklorita, tvar je klase 8.
- 560 UN br. 3257 tekućina povišene temperature, n.d.n., na ili iznad 100 °C i, za tvar s plamištem ispod njezina plamišta (uključujući rastaljene metale i rastaljene soli), tvar je klase 9.
- 561 Kloroformati s prevladavajuće korozivnim svojstvima, tvari su klase 8.
- 562 Organometalni spojevi koji spontano izgaraju, tvari su klase 4.2. Organometalni spojevi koji reagiraju s vodom, zapaljivi, tvari su klase 4.3.
- 563 UN br. 1905, selenova kiselina, tvar je klase 8.
- 564 UN br. 2443, vanadijev oksitriklorid, UN br. 2444 vanadijev tetraklorid i UN br. 2475 vanadijev triklorid, tvari su klase 8.
- 565 Nespecificirani otpad koji je rezultat medicinskoga/veterinarskoga liječenja ljudi/životinja ili biološkoga istraživanja, i za koji nije vjerojatno da sadrži tvari klase 6.2., moraju biti razvrstani pod ovim navodom. Dekontaminirani klinički otpad ili otpad koji je rezultat biološkoga istraživanja, a koji je prethodno sadržavao infektivne tvari, nije podložan uvjetima za klasu 6.2.
- 566 UN br. 2030, hidrazin vodena otopina, iznad 37% masenoga udjela hidrazina, tvar je klase 8.
- 567 Smjese koji sadrže iznad 21% volumenskoga postotka kisika, moraju biti razvrstane kao oksidacijske.
- 568 Barijev azid s udjelom vode nižim od navedene granične količine, tvar je klase 1, UN br. 0224.
- 569-579 (*Rezervirano*)
- 580 Vozila cisterne, vozila posebnih namjena i vozila posebno opremljena za prijevoz u rasutomu stanju, moraju imati na objema bočnim i na stražnjoj stranici oznaku koja se navodi u 5.3.3. Kontejneri cisterne, prijenosne cisterne, posebno opremljeni kontejneri

i kontejneri posebno opremljeni za prijevoz u rasutomu stanju, moraju imati ovu oznaku na objema bočnim stranicama te na prednjoj i stražnjoj strani.

581 Navodom su obuhvaćene smjese metilacetilena i propadiena s ugljikovodicima koje:

kao smjesa P1, ne sadrže iznad 63% volumenskoga postotka metilacetilena i propadiena i nikako iznad 24% volumenskoga udjela propana i propilena, pri čemu je postotak ugljikovodika zasićenih C₄ najmanje 14% volumenskoga udjela; i kao

smjesa P2 ne sadrže iznad 48% volumenskog postotka metilacetilena i propadiena i nikako iznad 50% volumenskoga udjela propana i propilena, pri čemu je postotak ugljikovodika zasićenih C₄ najmanje 5% volumenskoga udjela;

kao i smjese propadiena s 1 do 4% metilacetilena.

Kad je to potrebno, izraz "smjesa P1" ili "smjesa P2" može se koristiti kao tehnički naziv da se mogu ispuniti uvjeti za prijevoznu ispravu (5.4.1.1).

582 Navodom su, među ostalim, obuhvaćene smjese plinova označene slovom R ..., koje, kao

smjesa F1, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 1,3 MPa (13 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od gustoće diklorofluorometana (1,30 kg/l);

smjesa F2, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 1,9 MPa (19 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od gustoće diklorodifluorometana (1,21 kg/l);

smjesa F3, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 3 MPa (30 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od gustoće klorodifluorometana (1,09 kg/l).

***NAPOMENA:** Triklorofluorometan (rashladno sredstvo R 11), 1,1,2-trikloro-1,2,2-trifluoroetan (rashladno sredstvo R 113), 1,1,1-trikloro-2,2,2-trifluoroetan (rashladno sredstvo R 113a), 1-kloro-1,2,2-trifluoroetan (rashladno sredstvo R 133) i 1-kloro-1,1,2-trifluoroetan (rashladno sredstvo R 133 b), nisu tvari klase 2. Mogu sudjelovati u sastavu smjesa F 1 do F 3.*

Kad je to potrebno, izraz "smjesa F1", "smjesa F2" ili "smjesa F3" može se koristiti kao tehnički naziv da se mogu ispuniti uvjeti za prijevoznu ispravu (5.4.1.1).

583 Navod su, među ostalim, obuhvaćene smjese koje:

kao smjesa A, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 1.1 MPa (11 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,525 kg/l;

smjesa A01, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 1,6 MPa (16 bar), i relativnu gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,516 kg/l;

smjesa A02, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 1,6 MPa (16 bar), i relativnu gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,505 kg/;

smjesa A0, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 1,6 MPa (16 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,495 kg/l;

smjesa A1, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 2,1 MPa (21 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,485 kg/l;

smjesa B1, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 2,6 MPa (26 bar), i relativnu gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,474 kg/l;

smjesa B2, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 2,6 MPa (26 bar), i relativnu gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,463 kg/l;

smjesa B, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 2,6 MPa (26 bar), i gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,450 kg/l;

smjesa C, imaju tlak para na 70 °C koji ne prelazi 3,1 MPa (31 bar), i relativnu gustoću na 50 °C koja nije niža od 0,440 kg/l.

Kad je to potrebno, kako bi se ispunili uvjeti za prijevoznu ispravu (5.4.1.1), kao tehnički naziv mogu se koristiti sljedeći izrazi:

- "smjesa A" ili "butan";
- "smjesa A01" ili "butan";
- "smjesa A02" ili "butan";
- "smjesa A0" ili "butan";
- "smjesa A1";
- "smjesa B1";
- "smjesa B2";
- "smjesa B";
- "smjesa C" ili "propan".

Za prijevoz u cisternama, trgovački nazivi "butan" ili "propan" mogu se koristiti samo kao dopuna.

584 Ovaj plin ne podliježe uvjetima ADR-a:

- kad je u plinovitom stanju;
- kad ne sadrži iznad 0,5% zraka;
- kad je u metalnoj kapsuli (cisterne, patrone za pjenušanje), bez nepravilnosti koje mogu utjecati na njegovu snagu;
- kad je osigurana nepropustnost ventila uložka;
- kad kapsula ne sadrži iznad 25 g ovoga plina;
- kad kapsula ne sadrži iznad 0,75 g ovoga plina po cm³ svoje zapremnine.

585 Rumenica ne podliježe uvjetima u ADR-u.

- 586 Prašci hafnija, titanija i cirkonija moraju sadržavati vidljivi višak vode. Prašci hafnija, titanija i cirkonija, močeni, mehanički proizvedeni, veličine čestica od 53 µm i više, ili kemijski proizvedeni, veličine čestica od 840 µm i veće, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 587 Barijev stearat i barijev titanat, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 588 Kruti hidrirani oblici aluminijska bromida i aluminijska klorida, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 589 Smjese kalcijeva hipoklorita, suhe, koje sadrže najviše 10% raspoloživoga klora, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 590 Heksahidrat feri klorida, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 591 Olovni sulfat najviše sa 3% slobodne kiseline, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 592 Neočišćena prazna ambalaža (uključujući prazne IBC i velike ambalaže), prazna vozila cisterne, prazne izgradne cisterne, prazne prenosive cisterne, prazne kontejnere cisterne i prazne male kontejnere u kojima se nalazila ova tvar, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 593 Plin, namijenjen hlađenju npr. medicinskih ili bioloških primjeraka, ako je u posudama za spremanje s dvostrukim stijenkama koje su u skladu s odredbama uputa za pakovanje P203 (12) pod točkom 4.1.4.1, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 594 Sljedeći predmeti, proizvedeni i punjeni prema propisima države u kojima su proizvedeni i pakirani u čvrstu vanjsku ambalažu, ne podliježu uvjetima ADR-a:
- UN br. 1044 aparati za gašenje požara sa zaštitom od nehotečajnoga pražnjenja;
 - UN br. 3164 predmeti, tlačni pneumatski ili hidraulični, projektirani da izdrže naprezanja veća od unutarnjega tlaka plina pomoću prijenosa sile, unutarnje čvrstoće ili konstrukcije.
- 596 Pigmenti kadmija, kao što su kadmijevi sulfidi, kadmijevi sulfoselenidi i kadmijeve soli viših masnih kiselina (npr. kadmijev stearat), ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 597 Otopine octene kiseline najviše sa 10% masenoga udjela čiste kiseline, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 598 Sljedeće ne podliježe uvjetima ADR-a:
- (a) Nove akumulatorske baterije:
 - kad su osigurane tako da ne mogu skliznuti, ispasti ili se oštetiti;
 - kad imaju uređaj za nošenje, osim ako nisu prikladno složene na hrpu, npr. na paletama;
 - kad izvana nema opasnih tragova alkala ili kiselina;
 - kad su zaštićene od kratkoga spoja.
 - (b) Iskorištene akumulatorske baterije:
 - kad njihovo kućište nije oštećeno:

- kad su osigurane tako da ne mogu curiti, skliznuti, ispasti ili se oštetiti, npr. slaganjem na palete;
- kad izvan predmeta nema opasnih tragova alkala ili kiselina;
- kad su zaštićene od kratkoga spoja.

"Iskorištene akumulatorske baterije", znači akumulatorske baterije koje se prevoze na recikliranje na kraju njihovoga uobičajenog životnoga vijeka.

- 599 Proizvedeni predmeti ili instrumenti koja sadrži najviše 1 kg žive, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 600 Vanadijev pentoksid, rastaljen i stvrdnut, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 601 Farmaceutski proizvodi spremni za uporabu, koji su tvari proizvedene i pakirane u ambalažu koja je po svojem tipu namijenjena maloprodaji ili distribuciji za osobnu ili kućnu upotrebu, ne podliježu uvjetima ADR-a.
- 602 Fosforni sulfidi koji nisu oslobođeni žutoga i bijeloga fosfora, ne smiju biti prihvaćeni za prijevoz.
- 603 Bezvodni vodikov cijanid koji ne odgovara opisu za UN br. 1051 ili UN br. 1614, ne smije biti prihvaćen za prijevoz. Vodikov cijanid (cijanovodična kiselina), koji sadrži manje od 3% vode stabilan je - ako pH-vrijednost iznosi $2,5 \pm 0,5$ a, tekućina je bistra i bezbojna.
- 604 Amonijev bromat i njegove vodene otopine i smjese bromata s amonijevom soli, ne smije biti prihvaćeni za prijevoz.
- 605 Amonijev klorat i njegove vodene otopine i smjese klorata s amonijevom soli, ne smiju biti prihvaćeni za prijevoz.
- 606 Amonijev klorit i njegove vodene otopine i smjese klorita s amonijevom soli, ne smiju biti prihvaćeni za prijevoz.
- 607 Smjese kalijeva nitrata i natrijeva nitrita s amonijevom soli, ne smiju biti prihvaćeni za prijevoz.
- 608 Amonijev permanganat i njegove vodene otopine i smjese permanganata s amonijevom soli ne smiju biti prihvaćeni za prijevoz.
- 609 Tetranitrometan, koji nije oslobođen od gorivih nečistoća, ne smije biti prihvaćen za prijevoz.
- 610 Prijevoz ove tvari, kad ona sadrži više od 45% vodikova cijanida, zabranjen je.
- 611 Amonijev nitrat koji sadrže iznad 0,2% gorive tvari (uključujući svaku organsku tvar koja se računa kao ugljik), ne smije biti prihvaćen za prijevoz, osim ako nije sastavni dio tvari ili predmeta klase 1.
- 612 *(Rezervirano)*
- 613 Otopina klorne kiseline koja sadrži iznad 10% klorne kiseline i smjese klorne kiseline s bilo kojom tekućinom, osim s vodom, ne smije biti prihvaćena za prijevoz.

- 614 2,3,7,8-tetraklorodibenzo-p-dioksin (TCDD), u koncentracijama koje se smatraju vrlo otrovnima prema kriterijima u 2.2.61.1, ne smije biti prihvaćen za prijevoz.
- 615 *(Rezervirano)*
- 616 Tvari koje sadrže iznad 40% tekućih dušikovih estera, moraju proći ispitivanje prokapavanja navedeno u 2.3.1.
- 617 Uz vrstu eksploziva, komercijalni naziv određenoga eksploziva mora biti označen na ambalaži.
- 618 U posudama koje sadrže 1,2-butadien, koncentracija kisika u plinovitoj fazi, ne smije prelaziti 50 ml/m³.
- 619-622 *(Rezervirano)*
- 623 UN br. 1829 sumporni trioksid, mora biti inhibiran. Sumporni trioksid, čistoće 99,95% ili više, može se prevoziti bez inhibitora u cisternama, pod uvjetom da se njegova temperatura održava na ili iznad 32,5 °C. Za prijevoz ove tvari, bez inhibitora u cisternama na najnižoj temperaturi od 32,5 °C, u prijevoznoj ispravi mora biti specifikacija "**Prijevoz pod najnižom temperaturom predmeta od 32,5 °C**".
- 625 Pakovanje koja sadrži ove predmete, mora biti jasno označeno kako slijedi:
"UN 1950 AEROSOLI"
- 626-627 *(Rezervirano)*
- 632 Smatra se da je samozapaljivo (piroforno).
- 633 Pakovanje i mali kontejneri, u kojima se nalazi ova tvar, mora nositi sljedeću oznaku: "**Držati daleko od svakoga izvora paljenja.**" Oznaka mora biti na službenome jeziku države otpremnice te, ako taj jezik nije engleski, francuski ili njemački jezik, na engleskome, francuskome ili njemačkome jeziku, osim ako nije drukčije određeno sporazumom između država koje sudjeluju u prijevozu.
- 634 *(Izbrisano)*
- 635 Pakovanje koje sadrži te predmete, ne moraju imati listicu opasnosti u skladu s oblikom br. 9, osim ako predmet nije u potpunosti omotan u ambalažu, sanduke ili na neki drugi način, što spriječava da se predmet može odmah prepoznati.
- 636 (a) ćelije sadržane u opremi ne smiju imati mogućnost pražnjenja tijekom prijevoza do te mjere da u otvorenom strujnom krugu voltaža ne padne manje od 2 volta ili dvije trećine voltaže neispražnjene ćelije, što god je niže.
- (b) korištenje litijeve ćelije i baterije s ukupnom masom manjom i jednakom 500 g svake navedene i date na prijevoz i raspolaganje između korisničkih mjesta skupljanja i postrojenja, zajedno s drugim ne litijevim ćelijama ili baterijama, nisu predmetom do drugih zahtjeva ADR-a ako udovoljavaju sljedećim uvjetima:
- (i) pakirnoj uputi P903b u potpunosti;
- (ii) kvalitetnom sigurnosnom sustavu na mjestu osiguranja ukupna količina litijevih ćelija ili baterija po prijevoznoj jedinici ne prelazi 333 kg;

(ii) na pakovanju mora biti napisano: "KORIŠTENE LITIJEVE ČELIJE".

- 637 Genetski modificirani mikroorganizmi su oni koji nisu opasni za ljude i životinje, ali koji bi mogli izmijeniti životinjske, biljne, mikrobiološke tvari i ekosustave na način na koji se to ne bi moglo dogoditi prirodnim putem. Genetski modificirani mikroorganizmi koji su dobili pristanak za namjerno ispuštanje u okoliš¹, ne podliježu uvjetima klase 9. Živi kralježnjaci i beskralježnjaci ne smiju se koristiti za prijevoz ovih tvari koje su razvrstane pod ovim UN brojem, osim ako tvar nije moguće prenositi na neki drugi način. Za prijevoz lako pokvarljivih tvari pod ovim UN brojem moraju se navesti odgovarajuće informacije, npr.: "Hladiti na +2 +/-4 °C" ili "Nositi u smrznutom stanju" ili "Ne smrzavati".
- 638 Tvari koje se odnose na samozapaljive tvari (vidi 2.2.41.1.19).
- 639 Vidi 2.2.2.3, klasifikacijska oznaka 2F, UN br. 1965, Napomena 2.
- 640 Fizička i tehnička svojstva koja su navedena u stupcu (2) tablice A poglavlja 3.2 određuju različite kôdove cisterni za prijevoz tvari iste pakirne skupine u ADR cisternama.
- Da se utvrde fizička i tehnička svojstva predmeta koji se prevozi u cisterni, pojedinostima koje je potrebno navesti u prijevoznoj ispravi, mora se dodati sljedeće - samo u slučaju prijevoza u ADR cisternama:
- "Posebna odredba 640X", gdje je "X" primjenjivo veliko slovo koje je iza pozivanja na posebnu odredbu 640 u stupcu (6) tablice A poglavlja 3.2.
- Međutim, ove pojedinosti nisu potrebne u slučaju prijevoza u vrsti cisterne koji, za tvari određene skupine ambalaže određenoga UN broja, ispunjavaju barem najstrože uvjete.
- 642 Osim onako kako je odobreno prema 1.1.4.2, ovaj navod Pravilnika o oblicima UN-a ne smije se koristiti za prijevoz otopina mineralnoga gnojiva obrađenih slobodnim amonijakom.
- 643 Asfaltna smjesa kamena ili agregata, ne podliježe uvjetima za klasu 9.
- 644 Tvar je prihvaćena za prijevoz pod uvjetom:
- da je pH između 5 i 7 izmjeren u vodenoj otopini od 10% tvari koja se prevozi;
 - da otopina ne sadrži iznad 0,2% gorivoga materijal ili spojeva klora u količinama u kojima razina klora prelazi 0,02%.
- 645 Kada je navedena podskupina u skladu s zahtjevima u 2.2.1.1.7.2, nadležno tijelo može odrediti stalnu klasifikaciju određenu na osnovu podataka Ispitivanja Serije 6 Uputa ispitivanja i kriterija, dio I, poglavlje 16.
- 646 Ugljik dobiven procesom aktiviranja pare, ne podliježe uvjetima ADR-a.
- 647 Prijevoz octa i octene kiseline kao hrane najviše sa 25% masenoga udjela čiste kiseline, podliježe samo u sljedećim uvjetima:

¹ Vidi posebno Dio C Direktive 90/220/EEZ (Službeni list Europskih zajednica, br. L 117 od 8. svibnja 1990., str. 18-20), u kojemu su utvrđeni postupci za izdavanje odobrenja za Europsku zajednicu.

- (a) Ambalaža, uključujući IBC i velika ambalaža, i cisterne moraju biti proizvedeni od nehrđajućega čelika ili plastičnoga materijala koji je trajno otporan na koroziju od octa/octene kiseline kao hrane.
- (b) Ambalaža, uključujući IBC i velika ambalaža, i cisterne moraju proći vizualni pregled vlasnika najmanje jednom u godini. Rezultati pregleda moraju biti zabilježeni, a zapisnik mora biti pohranjen najmanje jednu godinu. Oštećena ambalaža, uključujući IBC za rasutu robu, velike ambalaže i cisterne ne smiju se puniti.
- (c) Ambalaža, uključujući IBC, velika ambalaža i cisterne moraju se puniti tako da se tvari ne prolijevaju niti prijanjaju uz vanjsku površinu.
- (d) Brtve i čepovi moraju biti otporni na ocat/octenu kiselinu kao hranu. Ambalaža, uključujući IBC i velika ambalaža, i cisterne moraju se hermetički zabrtviti pri pakiranju ili punjenju tako da u uobičajenim uvjetima prijevoza ne dolazi do curenja.
- (e) Ambalaža kombinirana s unutarnjom ambalažom od stakla ili plastike (vidi upute za pakovanje P001 u 4.1.4.1), koja ispunjava opće uvjete za pakovanje i točaka 4.1.1.1, 4.1.1.2, 4.1.1.4, 4.1.1.5, 4.1.1.6, 4.1.1.7 i 4.1.1.8, može se koristiti.

Ostale odredbe ADR-a, ne primjenjuju se.

- 648 Predmeti koji su impregnirani ovim pesticidom, kao što su ploče od drvenih vlakana, papirnate trake, kuglice od vate, ploče od plastičnoga materijala, u hermetički zatvorenim pakovanjima, ne podliježu odredbama ADR-a.
- 649 Za određivanje početnoga vrelišta, kako je navedeno u 2.2.3.1.3 pakirna skupina I, prikladan je postupak ispitivanja prema standardu ASTM D86-01².

Tvari koje imaju početno vrelište iznad 35 °C koje je utvrđeno ovim postupkom, tvari su pakirne skupine II i moraju biti razvrstane u skladu s primjenjivim navodom ove pakirne skupine.

- 650 Otpad koji se sastoji od ostataka ambalaže, stvrdnutih ostataka i tekućih ostataka boje može se prevoziti pod uvjetima za pakirnu skupinu II. Uz odredbe za pakirnu skupinu II UN br. 1263, otpad se može pakirati i prevoziti, kako slijedi:
 - (a) otpad može biti pakiran u skladu s uputom za pakovanje P002 pod točkom 4.1.4.1 ili uputom za pakovanje IBC06 pod točkom 4.1.4.2;
 - (b) otpad se može pakirati u prilagodljivim IBC tip 13H3, 13H4 i 13H5 u zaštitnoj ambalaži s punim stijenkama;
 - (c) ispitivanje ambalaže i IBC, kako je navedeno u (a) ili (b), može se obavljati u skladu s uvjetima u poglavlju 6.1 ili 6.5, ovisno o slučaju, kad je riječ o krutim tvarima, na razini svojstava pakirne skupine II.

² Standardni postupak ispitivanja za destilaciju naftnih derivata pod atmosferskim tlakom, objavio u rujnu 2001. ASTM International.

Ispitivanja se obavljaju na ambalaži i IBC koji su napunjeni reprezentativnim uzorkom otpada pripremljenim za prijevoz;

- (d) dozvoljen je prijevoz u rasutomu stanju u vozilima s ceradom, zatvorenim kontejnerima ili velikim kontejnerima s ceradom, svi s punim stijenkama. Karoserija vozila ili kontejnera mora biti otporna na curenje ili se mora učiniti otpornom na curenje, na primjer odgovarajućom i dostatno čvrstom unutarnjom oblogom;
- (e) ako se otpad prevozi u uvjetima ove posebne odredbe, tvar mora biti deklarirana u skladu s točkom 5.4.1.1.3 u prijevoznoj ispravi, kako slijedi: "OTPAD, UN 1263 BOJA, 3, II"

651 Posebna odredba V2 (1) ne primjenjuje se ako neto eksplozivni udio po prijevoznoj jedinici nije iznad 4 000 kg uz uvjet da neto eksplozivnog udjela po vozilu nije iznad 3000 kg.

652 Austenitski nehrđajući čelik, feritni i austenitski čelik (Duplex čelik) i zavarene titanijeve posude koje ne odgovaraju zahtjevima poglavlja 6.2 ali su izrađene i odobrene u skladu s nacionalnim zahtjevima za uporabu kao posude za gorivo vrućih zračnih balona ili vrućih zračnih brodova, prema ispitivanju (datum početnog ispitivanja) prije 1 srpnja 2004, mogu biti prevoženi cestom u skladu sa sljedećim uvjetima:

- (a) općim zahtjevima u 6.2.1 mora biti udovoljeno u potpunosti;
- (b) izrada i konstrukcija posude mora biti odobrene za avio uporabu od nacionalnog nadležnog tijela za zrakoplovstvo;
- (c) Kao izuzeće od 6.2.3.1.2, računski tlak pressure mora biti dobiven iz smanjene najveće prostorne temperature od +40° C; u ovim slučajevima:
 - (i) kao izuzeće od 6.2.5.1, cilindri mogu biti izrađeni od valjanog i kaljenog čistog titana s najmanjim zahtjevom od $R_m > 450 \text{ MPa}$, $\epsilon_A > 20\%$ (ϵ_A = elastičnosti pri lomu);
 - (ii) cilindri od austenitskog nehrđajućeg čelika i feritnog i austenitskog čelika (Duplex čelika) mogu biti u uporabi do stupnja 85% za najmanje granicu elastičnosti (R_e) prema računskom tlaku dobivenom iz smanjene najveće prostorne temperature od +40° C;
 - (iii) posude moraju biti opremljene tlačnim ventilom nominalnog tlaka 26 bar; ispitni tlak posude ne smije biti manji od 30 bar;
- (d) Kada izuzeće u (c) nije primjenjivo, posude moraju biti izrađene za referentnu temperaturu 65° C i moraju biti opremljene s tlačnim ventilom nominalnog tlaka određenog od nadležnoga tijela države uporabe;
- (e) glavno tijelo posude mora biti pokrito s vanjske strane, nepropustno prevlakom najmanje debljine 25 mm i izrađeno iz strukture čelija ili istovjetnoga materijala;
- (f) tijekom prijevoza, posuda mora biti sigurana ili osigurana s dodatnim sigurnosnim uređajem;

- (g) posuda mora biti jasno označena, vidljivim naljepnicama na posudi kako bi bilo jasno da su namijenjene uporabi za balone i zračne brodove;
- (h) vrijeme uporabe (od datuma početnog ispitivanja) ne smije biti dulji od 25 godina.

653 prijevoz ovih plinova u cilindrima najvećeg volumena 0.5 litra, nije predmet drugih zahtjeva ADR ako je udovoljeno sljedećim zahtjevima:

- zahtjevima za izradbu i ispitivanje cilindara;
- cilindri su namijenjeni vanjskoj ambalaži koja najmanje odgovara zahtjevima u dijelu 4 za kombiniranu ambalažu. Općim zahtjevima pakiranja u 4.1.1.1, 4.1.1.2 i 4.1.1.5 do 4.1.1.7 mora biti udovoljeno;
- cilindri ne smiju biti pakirani zajedno s drugim opasnim tvarima;
- ukupna masa pakiranja ne smije prijeći 30 kg; i
- svako pakiranje je jasno i vidljivo označeno s "UN 1013". Ovo označavanje mora biti na romboidnom polju obrubljenim crnom crtom mjera najmanje 100 mm x 100 mm."

654 Otpadni upaljači navedeni odvojeni i predani na prijevoz u skladu s 5.4.1.1.3 mogu biti prevoženi pod ovim navodom za svrhu odlaganja. Pri tomu nije potrebno zaštititi ih uz nehotičnog stvaranja povećanog tlaka i opasne atmosfere.

Otpadni upaljači, osim onih koji propuštaju ili su ozbiljno oštećeni, moraju biti pakirani u skladu s pakirnom uputom P003. Dodatno sljedeći zahtjevi moraju se primjeniti:

- samo kruta pakovanja najveće zapremine od 60 litara smiju biti korištena;
- pakovanja moraju biti punjena s vodom ili nekim drugim prikladnim zaštitnim materijalom da se spriječi bilo kakvo zapaljenje;
- pri normalnim uvjetima prijevoza sva zapaljenja uzrokovana upaljačima moraju biti spriječena zaštitnim materijalom;
- pakovanja moraju biti odgovarajuće ventilirana kako bi se spriječilo stvaranje zapaljive atmosfere i povećanog tlaka;
- pakovanja smiju biti prevožena u ventiliranim otvorenim vozilima ili teretnim prostorima.

Upaljači koji propuštaju ili su ozbiljno oštećeni smiju se prevoziti u spasilačkim pakovanjima, opremljenim prikladnim mjerama za spriječavanje stvaranja opasnog povećanog tlaka.

***NAPOMENA:** Posebni zahtjev 201 i posebni pakirni zahtjevi PP84 i RR5 pakirne upute P002 u 4.1.4.1 ne primjenjuju se na otpadne upaljače.*

POGLAVLJE 3.4

OPASNE TVARI PAKIRANE U OGRANIČENIM KOLIČINAMA

3.4.1 Opći uvjeti

3.4.1.1 Ambalaža koja se koristi u skladu sa 3.4.3 do 3.4.6 u nastavku, mora biti u skladu samo s općim odredbama točaka 4.1.1.1, 4.1.1.2 i 4.1.1.4 do 4.1.1.8.

3.4.1.2 Najveća ukupna masa kombiniranog pakovanja ne smije prelaziti 30 kg dok za podloške omotane rastezljivim ili skupljajućim omotom, ne smije prelaziti 20 kg.

NAPOMENA: Granica za kombiniranu ambalažu ne primjenjuje se kad je naveden LQ5.

3.4.1.3 Ovisno o najvišoj granici u 3.4.1.2 i pojedinačnim graničnim količinama u tablici 3.4.6, opasne tvari mogu se pakirati zajedno s drugim predmetima ili tvarima, pod uvjetom da u slučaju curenja ne reagiraju opasno.

3.4.2 Kad je navod "LQ0" prikazana u stupcu (7a) tablice A u poglavlju 3.2 za određenu tvar ili predmet, ta tvar ili predmet ne smiju biti izuzeti od bilo kojih vrijedećih odredbi Priloga A i B kad se pakira u ograničenim količinama, osim ako u navedenim priložima nije određeno drukčije.

3.4.3 Osim ako nije drukčije predviđeno u ovom poglavlju, kad je jedna od navod "LQ1" ili "LQ2" prikazana u stupcu (7a) tablice A u poglavlju 3.2 za određenu tvar ili predmet, odredbe ostalih poglavlja ADR-a ne primjenjuju se na prijevoz te tvari ili predmeta, pod uvjetom:

- (a) da se poštuju odredbe točke 3.4.5 (a) do (c); vezano uz te odredbe; predmeti se smatraju unutarnjom ambalažom;
- (b) da unutarnja ambalaža ispunjava uvjete pod točkama 6.2.5.1 i 6.2.6.1 do 6.2.6.3.

3.4.4 Osim ako u ovom poglavlju nije predviđeno drukčije, kad je navod "LQ3" prikazana u stupcu (7a) tablice A u poglavlju 3.2 za određenu tvar, odredbe ostalih poglavlja ADR-a ne primjenjuju se na prijevoz te tvari, pod uvjetom:

- (a) da se tvar prevozi u kombiniranoj ambalaži, pri čemu je dozvoljena sljedeća vanjska ambalaža:
 - čelične ili aluminijske bačve s odstranjivim poklopcem;
 - čelični ili aluminijski kanistri s odstranjivim poklopcem;
 - bačve od šperploče ili vlakana;
 - plastične bačve ili kanistri s odstranjivim poklopcem;
 - kutije od prirodnoga drva, šperploče, od obnovljenoga drva, ploče od drvenih vlakana, plastike, čelika ili aluminijska;

i da je projektirana tako da ispunjava odgovarajuće konstrukcijske uvjete pod točkom 6.1.4;

- (b) da se najviše neto količine po unutarnjoj ambalaži, navedene u stupcima (2) ili (4) i po pakovanju u stupcima (3) ili (5), tamo gdje je to naznačeno, u tablici 3.4.6, ne prelaze
- (c) da je svako pakovanje jasno i trajno označeno:
 - (i) UN brojem za tvar koja se u njoj nalazi, kako je navedeno u stupcu (1) tablice A u poglavlju 3.2, čemu prethode slova "UN"
 - (ii) kad je riječ o različitim tvarima s različitim UN brojevima u jednomu pakovanju:
 - UN brojevi tvari koja se u njemu nalazi, čemu prethode slova "UN" ili slova "LQ"¹.

Oznake moraju biti unutar polja oblika romba koje je obrubljeno crtom najmanjih dimenzija 100 mm x 100 mm. Debljina crte koja tvori oblik romba mora biti najmanje 2 mm; visina brojke mora biti najmanje 6 mm. Kad se u pakovanju nalazi više od jedne tvari kojima su dodijeljeni različiti UN brojevi, romb mora biti dostatnih dimenzija da u njega stane svaki odnosni UN broj. Ako to zahtijeva veličina paketa, dimenzije se mogu smanjiti, pod uvjetom da oznake ostanu jasno vidljive.

3.4.5

Osim ako nije drukčije predviđeno u ovom poglavlju, kad je jedna od navod "LQ4" do "LQ19" i "LQ22" do "LQ28" prikazana u stupcu (7a) tablice A u poglavlju 3.2 za određenu tvar, odredbe ostalih Poglavlja ADR-a ne primjenjuju se na prijevoz te tvari, pod uvjetom da:

- (a) se tvar prevozi:
 - u kombiniranoj ambalaži koja odgovara propisanom pod točkom 3.4.4 (a); ili
 - u metalnoj ili plastičnoj unutarnjoj ambalaži koja nije sklona lomljenju ili koju nije lako probušiti, i smještena je na podloške omotane termoskupljajućom folijom
- (b) da se ne prijeđu najviše neto količine po unutarnjoj ambalaži, navedene u stupcima (2) ili (4) i po pakovanju u stupcima (3) ili (5), tamo gdje je to naznačeno, u tablici 3.4.6,
- (c) da je svako pakovanje jasno i trajno označeno, kako je navedeno u 3.4.4 (c).

¹ Slova "LQ" kratica je za engleski izraz "Limited Quantities" (ograničene količine). Prema Kodeksu IMDG i Tehničkim uputama ICAO-a, nije dozvoljena uporaba slova "LQ".

3.4.6

Tablica

Navod	Kombinirana pakovanja ^a Najveća neto količina		Unutarnja pakovanja na podlošcima omotanima rastezljivim ili skupljajućim ovojem ^a Najveća neto količina	
	po unutarnjem pakovanju	po pakovanju ^b	po unutarnjem pakovanju	po pakovanju ^b
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
LQ0	nema izuzeća prema uvjetima u 3.4.2.			
LQ1	120 ml		120 ml	
LQ2	1 l		1 l	
LQ3 ^c	500 ml	1 l	nije dozvoljeno	nije dozvoljeno
LQ4 ^c	3 l		1 l	
LQ5 ^c	5 l	neograničeno	1 l	
LQ6 ^c	5 l		1 l	
LQ7 ^c	5 l		5 l	
LQ8	3 kg		500 g	
LQ9	6 kg		3 kg	
LQ10	500 ml		500 ml	
LQ11	500 g		500 g	
LQ12	1 kg		1 kg	
LQ13	1 l		1 l	
LQ14	25 ml		25 ml	
LQ15	100 g		100 g	
LQ16	125 ml		125 ml	
LQ17	500 ml	2 l	100 ml	2 l
LQ18	1 kg	4kg	500 g	4 kg
LQ19	5 kg		5kg	
LQ20	rezervirano	rezervirano	rezervirano	rezervirano
LQ21	rezervirano	rezervirano	rezervirano	rezervirano
LQ22	1 l		500 ml	
LQ23	3 kg		1 kg	
LQ24	6 kg		2 kg	
LQ25 ^d	1 kg		1 kg	
LQ26 ^d	500 ml	2l	500 ml	2 l
LQ27	6 kg		6 kg	
LQ28	3 l		3 l	

^a Vidi 3.4.1.2.

^b Vidi 3.4.1.3.

^c Kad je riječ o homogenim smjesama klase 3 koje sadrže vodu, navedene količine odnose se samo na tvar klase 3 koja se nalazi u tim smjesama.

^d Za UN brojeve 2315, 3151, 3152 i 3432 kad se prevoze u uređajima, ne smiju prelaziti količine unutarnje ambalaže po jedinici uređaja. Uređaji se moraju prevoziti u nepropustnoj ambalaži, a cijela ambalaža mora biti u skladu sa 3.4.4 (c). Za uređaje se ne smiju koristiti podlošci omotani termoskupljajućom folijom.

3.4.7

Ovojna pakovanja koja su u skladu s 3.4.3, 3.4.4 ili 3.4.5 moraju biti označena prema zahtjevu u 3.4.4 (c) za svaku opasnu tvar u ovojnom pakovanju, osim ako na ovojnom pakovanju nisu vidljive oznake kojima se označavaju opasne tvari koje su u pakovanju.

3.4.8 Zahtjevi

- (a) 5.2.1.9 o postavljanju smjerova strelice na pakovanja;
- (b) 5.1.2.1 (b) o postavljanju smjerova strelice na vanjsko pakovanje; i
- (c) 7.5.1.5 o smjerovima pakovanja

moraju biti primjenjivi osim ako se pakovanja i vanjska pakovanja prevoze u skladu s ovim poglavljem.

3.4.9 Pošiljatelji opasne tvari pakirane u ograničenim količinama moraju obavijestiti prijevoznika o najvećoj ukupnoj masi svake tvari koja se šalje, ukoliko nije sastavni dio prijevoza pomorski prijevoz.

- 3.4.10
- (a) prijevozne jedinice s najvećom masom iznad 12 tona koje prevoze pakovanja s opasnim tvarima u ograničenim količinama moraju biti označene u skladu s 3.4.12 na prednjoj i stražnjoj strani osim kada su narančaste table postavljene u skladu s 5.3.2.
 - (b) teretni prostori u kojima se prevoze pakovanja s opasnim tvarima u ograničenim količinama, na prijevoznoj jedinici s najvećom masom iznad 12 tona, moraju biti označene u skladu s 3.4.12 na sve četiri strane osim kada je označavanje velikim listicama opasnosti u skladu s poglavljem 5.3.

Prijevoznu jedinicu nije potrebno označavati, osim kada oznake postavljene na teretni prostor nisu uočljive s vanjske strane prijevozne jedinice. U tom slučaju, oznake moraju biti postavljene na prednjoj i stražnjoj strani prijevozne jedinice.

3.4.11 Označavanja navedena u 3.4.10 mogu biti izuzeta, ako najveća ukupna masa pakovanja koja sadrže opasne tvari pakirane u ograničenim količinama tijekom prijevoza ne prelazi 8 tona po prijevoznoj jedinici.

3.4.12 Oznaka mora glasiti "LTD QTY"² crnim slovima visine ne manje od 65 mm na bijeloj podlozi.

3.4.13 Označavanja u skladu s poglavljem 3.4 o IMDG kôdu su isto dopustiva pri prijevozu u prijevoznom lancu koji uključuje pomorski prijevoz."

² Slova "LTD QTY" su uzeta iz engleskih riječi "Limited Quantity"

POGLAVLJE 3.5

OPASNE TVARI PAKIRANE U IZUZETIM KOLIČINAMA

3.5.1 Izuzete količine

3.5.1.1 Izuzete količine opasnih tvari određenih klasa, drugačijih od predmeta, koje udovoljavaju zahtjevima ovog poglavlja nisu predmetom ostalih zahtjeva ADR osim:

- (a) zahtjeva o osposobljavanju u poglavlju 1.3;
- (b) klasifikacijskih postupaka i određivanja pakiranih skupina u dijelu 2;
- (c) pakiranih zahtjeva u 4.1.1.1, 4.1.1.2, 4.1.1.4 i 4.1.1.6.

***NAPOMENA:** U slučaju radioaktivnih materijala, zahtjevi za radioaktivni materijal u izuzetim pakovanjima potraži u 1.7.1.5.*

3.5.1.2 Opasne tvari koje mogu biti prevožene pod izuzetim količinama u skladu s zahtjevima ovog poglavlja označene su u stupcu (7b) tablice A poglavlja 3.2 abecedno brojčanom oznakom kako slijedi:

Oznaka	Najveća neto količina po unutrašnjem pakovanju (u gramima za krute tvari i ml za tekućine i plinove)	Najveća neto količina po vanjskom pakovanju (u gramima za krute tvari i ml za tekućine i plinove ili zbroj grama i ml u slučaju mješanih pakovanja)
E0	Nije dopušteno prevoziti kao izuzete količine	
E1	30	1000
E2	30	500
E3	30	300
E4	1	500
E5	1	300

Za plinove, zapremina navedena za unutrašnje pakovanje odnosi se na zapreminu vode unutrašnje posude, a zapremina navedena za vanjskom pakovanja odnosi se na kombinaciju zapremine vode svih unutrašnjih pakovanja unutar jednog vanjskog pakovanja.

3.5.1.3 Kod opasnih tvari u izuzetim količinama s različitim oznakama pakirane zajedno ukupnu količina po vanjskom pakovanju mora biti ograničena prema najvećoj ograničavajućoj oznaci.

3.5.2 Ambalaža

Ambalaža korištena za prijevoz opasnih tvari u izuzetim količinama moraju biti u skladu s sljedećim:

- (a) mora imati unutrašnju ambalažu, a svaka unutrašnja ambalaža mora biti izrađena od plastike (s najmanjom debljinom stijenke od 0.2 mm kada se koristi za tekućine) ili od stakla, porcelana, kamena, zemlje ili metala (vidi osim toga 4.1.1.2), a zatvaranje svake unutrašnje ambalaže mora biti osigurano s žicom, trakom ili drugačije; svaka posude mora imati vrat s pokretnim navojnim čepom koji moraju spriječiti propuštanje. Oni moraju biti otporni na sadržaj;
- (b) svaka unutrašnja ambalaža mora biti sigurno pakirano u međuambalaži s apsorbirajućim materijalom koji, pod normalnim uvjetima prijevoza, ne izaziva oštećenja, i prosipanje ili prolijevanje sadržaja. Međuambalaža mora u potpunosti zadržati sadržaj u slučaju

pucanja ili propuštanja, u svim smjerovima. Za tekućine, međuambalaža mora sadržavati upijajući materijal za unutrašnje pakovanje. U tom slučaju, upijajući materijal može biti upijajući materijal. Opasne tvari ne smije opasno reagirati s apsorbirajućim, upijajućim materijalom i materijalom ambalaže ili oslabiti materijal;

- (c) međuambalaža mora biti sigurno pakirano u jakom, krutom vanjskom pakovanju (od drvenog, plastičnog ili drugog jednakovrijednog jakog materijal);
- (d) svaki tip ambalaže mora biti u skladu s zahtjevima u 3.5.3;
- (e) svako pakovanje mora biti takve veličine da ima odgovarajuće površine za sva neophodna označavanja; i
- (f) zbirna pakovanja mogu se koristiti i mogu sadržavati pakovanja opasnih tvari ili tvari koje nisu predmetom zahtjeva ADR.

3.5.3 Ispitivanja pakovanja

3.5.3.1 Kompletno pakovanje pripremljeno za prijevoz, s unutrašnjim pakovanjem punjenim iznad 95% zapremine za krute tvari ili 98% za tekućine, mora podnijeti ispitivanje koje je prikladno dokumentaciji, bez pucanja ili propuštanja svih unutrašnjih pakovanja i bez smanjenja učinkovitosti:

- (a) padove na krutu, neelastičnu ravnu i horizontalnu površinu s visine od 1.8 m:
 - (i) kod jednostavnog oblika kutije, pad mora biti u svakom od sljedećih smjerova:
 - ravno na osnovicu;
 - ravno gornju površinu;
 - ravno na najdužu stranu;
 - ravno na najkraću stranu;
 - na kut;
 - (ii) kod jednostavnog oblika bačve, pad mora biti u svakom od sljedećih smjerova:
 - dijagonalno na gornje zvono, sredinom gravitacije iznad točke udarca;
 - dijagonalno na osnovicu zvona;
 - ravno na stranicu;

NAPOMENA: Svaki od navedenih padove može biti izveden na različitim ali jednakim pakovanjima.

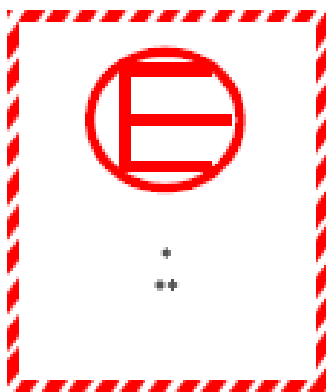
- (b) silu na gornju površinu tijekom 24 sata, jednakovrijednu ukupnoj težini istih pakovanja složenih na visinu od 3 m (uključujući i uzorak).

3.5.3.2 Za svrhu ispitivanja, tvari koje će biti prevožene u pakovanju mogu biti zamijenjene s drugim tvarima osim kada bi se mogli dobiti pogrešni rezultati ispitivanja. Za krute tvari, tvari koje se koriste moraju imati ista fizikalna svojstva (masu, zrnatost, itd.) kao tvari koje će biti prevožene. Pri ispitivanju padom za tekućine, tvari koje se koriste, relativna gustoća (specifična težina) i viskoznost moraju biti identični tvari koja će biti prevožena.

3.5.4 Oznaka na pakovanju

3.5.4.1 Pakovanja koja sadrže izuzete količine opasnih tvari pripremljene u skladu s ovim poglavljem mora biti izdržljivo i čitljivo označena s oznakama navedenim u 3.5.4.2. Prvi ili jedini broj listice opasnosti naveden u stupcu (5) tablice A poglavlja 3.2 za svaku opasnu tvar sadržanu u pakovanju mora biti napisan u oznaci. Kada imena pošiljatelja ili primatelja nisu naznačena drugdje na pakovanju ti podaci moraju biti navedeni na oznaci.

3.5.4.2 Dimenzije oznake moraju biti najmanje 100 mm × 100 mm.

Oznaka izuzete količine

Šrafura i simbol iste boje, crno ili crveno,
na bijeloj ili kontrastno prikladnoj podlozi

- * *Prvi ili jedini broj listice opasnosti naveden u stupcu (5) tablice A poglavlja 3.2 mora biti naveden na ovom mjestu.*
- ** *Imena pošiljatelja ili primatelja moraju biti navedena na ovom mjestu ako nisu navedena drugdje na pakovanju.*

3.5.4.3 Zbirna pakovanja koja sadrže opasne tvari u izuzetim količinama moraju imati označavanje zahtjevana u 3.5.4.1, osim ako ta označavanja pojedinih pakovanja nisu jasno vidljiva u zbirnom pakovanju.

3.5.5 Najveći broj pakovanja u vozilu ili teretnom prostoru

Broj pakovanja u vozilu ili teretnom prostoru ne smije prijeći 1 000.

3.5.6 Dokumentacija

Ako dokument ili dokumenti (poput teretnog lista, zračnog teretnog lista ili CMR/CIM note) prati opasne tvari u izuzetim količinama, najmanje jedan od tih dokumenata mora sadržavati navod "Opasne tvari u izuzetim količinama" i broj pakovanja.